

Izraeli furulyaszó a damaszkuszi börtönben

1954 decemberében kilencedikének hajnalán öt katonát indult el bizonyos feladat teljesítésére és szíriai fogságba esett. Egyikük, a Gán Smu-élből származó Uri Ilán életével fizetett a damaszkuszi börtönben, míg a társai azóta, tizenhat hónapban keresztül sanyalódtak a szíriai fogságban. Méir Mose főhadnagy, Méir Jakobi őrmester, valamint Jakov Lind és Gád Kosztelantiz közkatonák hősiessé váltak a fogságban, amelyből nem akarták őket kiengedni. Pedig a fegyverszüneti bizottság még 1955 január tizenkettedikén elhatározta, hogy Szíria köteles az öt foglyot kiszolgáltatni. A határozat papíron maradt. Azután egyszerűen egész Izrael megrázkódott a hírtől, amely Uri Ilán tragikus halálát jelentette. A holtestet kiszolgáltatták és a gán-smu-éi nyílt sír mellett újból felhangzott a követelés: „Adjátok vissza fiainkat!”

„Rossz, nagyon rossz börtön volt!”

Ez azonban nem történt meg továbbra sem. A szíriai hatóságok csak annyit tettek meg, hogy a rettenetes „cinok” (magánzárka) helyett, amelyben hat hosszú héten keresztül szenvedtek, átszállították a fiúkat egy Damaszkusz közelében lévő börtönbe, ahol hadifoglyokként kezelték őket. Az UNO egyik megfigyelőjét, aki jelen volt a katonáknak a „cinok”-ból való kihozatalánál, néhány hónap múlva Jeruzsálembe helyezték át és Izrael fegyverszüneti bizottságának felkérése alapján ellátogatót Rámát Jochánánba, hogy szóbelileg beszámoljon a katonák hozzátartozói előtt arról, amit látott. Egyik anyja feltette a kérdést, amely minden jelenlevő ajkán lebegett:

— Hogy néztek ki a fiúk, amikor haheti szenvedés után kihozták őket a piszkos, levegőtlen lyukból, ahol minden megállapodás és jog ellenére tartották őket?

Kennedy ezredes, aki már sok mindent látott életében, sok fronton harcolt, hallgatott. Nem akart válaszolni erre az egyetlen kérdésre. Amikor az anyák nem voltak hajlandók ezzel a hallgatással megelégedni, csak annyit mondott igen halalkan:

— Rosszul, nagyon rosszul néztek ki...

Papir-hírek

● A francia kormány 4 és fél millió dollár szubszidiát nyújtott az újsgáppapírgyártó francia papirmalmok részére. Ez a szubszidiát módot ad az újsgáppapír árának leszállítására és az importált papírral való árnivellálásra. Egy másik terv a termelés fokozását szolgálja, mely tónnánként 4 dollár prémiumot ír elő a jelenlegi mennyiséget meghaladó tonnák árértékéért.

● Országok, amelyek nem voltak felkészülve a világpiacra utazó papírhányra, ma már kellőképpen tudják értékelni a helyi papírtermelés előnyeit. A nyersanyagok magas behozatali költsége ellenére (Franciaország esetében 50 százalék) az egyre terjedő helyi papírgyárak hathatós támogatásban részesülnek.

AMERICAN-ISRAELI PAPER MILLS

2 Uj Kelet 1956 III 30

Irta: Dr. Feuerstein Emil

Az ezredes azután újra elhallgatoit és semmiképpen sem volt hajlandó egy árva szót sem mondani erről a témáról.

„Körülöttünk csak falak, csak falak...”

Amikor a damaszkuszi kormány látta, hogy Burns tábornok, az UNO felügyelő főnöke nagyon langvosan kezeli a dolgot és rá sem hederít Izrael követelésére, sőt még a fegyverszüneti bizottság határozatára sem, amelyben a saját képviselői ülnek, Szíria az izraeli közvéleményt valóságos felháborította azzal a jelentéssel, hogy katonai törvényszék elé állítja a négy foglyot. Ez természetesen csak provokáció volt. Az UNO tovább folytatta „kísérleteit” a négy katonai kiszabadítására, de valójában nem történt semmilyen komoly akció, bár az izraeli külügyminisztérium szünet nélkül nyomást gyakorolt az ügyben.

Levelek jöttek, levelek mentek. Gádi Kosztelantiz találon fejezte ki mindnyájuk hangulatát egyik levélben: „Eljött az este, melynek hangulata különböző volt a többiekétől. Lehet, hogy a chamszin volt a hangulat oka. A rácsok keresztül jól látni a „nagy Göncöl szekerét” meg az „Észak csillagát” és az embernek valahogy kedve támad, hogy ordítson a igazságtalanság miatt, melyek azoknak okoznak, akiket teljesen alaptalanul fogságba tartanak és nincsenek körülöttük csak falak, csak falak...”

A damaszkuszi börtönben

Az UNO-megfigyelők időről-időre meglátogatták a fiúkat és végtelen csodálkozásukat fejezték ki viselkedésük felett. Nem csekély dolog ez: izraeli katonák arab fogságban. Még élénken él emlékezetünkben a Báb Gálím matrójának „kezelési módja.”

A damaszkuszi börtönben magas volt a morál. Méir Mózesnek sikerült megmenntenie a furulyáját és este felé a damaszkuszi börtönben felhangzott az izraeli furulyaszó.

Mose még néha versírással is foglalkozott, Gádi arabul tanult, Dzseki az angolban képezte tovább magát, Jakobi pedig annyit olvasott, amennyit csak bírt. A négy fiú nem töltötte tétlenül napjait. Pontosan megszabott program szerint és életpontok között élték le napjaikat a börtönben. Ha valaki közülük bármilyen könyvet olvasott, köteles volt róla alapos beszámolót adni másik három társának és igen gyakran vitákat rendeztek az olvasott könyvek felett.

Szimpozium a szíriai börtönőr részvételével

„Az Isten, akiben családunk” című könyv, melyben feltűnt világhírű író, köztük André Gide és Arthur Koestler, írja, hogy miért ábrándultak ki a kommunizmusból, felújították például azt a régi vitát, amely hosszú években keresztül folyt Rámát Jochánán és Bét Alfa között. A bét-alfai Jakobi felhasználta a damaszkuszi fogságát arra, hogy érveinek igazságáról meggyőzze a rámát-jochánáni Gádit.

Igy teltek-múltak a hónapok. Gádi, aki sose érzett különösebb hajlandóságot a betű és pláne az írás iránt, a Rámát Jochánánban megjelent „Barama” hetilap általános levelezője és tudósítója lett — Damaszkuszban

Amikor megírták neki, hogy a kibuc tagjai a Negevebe mennek a határszéli települések megerősítésére és az új telepések oktatására, jellegzetes volt Gádi reakciója: „Ez a pusztaságban rettentés Negeve a mi igazi ellenfelünk, vele kell nekünk elsősorban megmérkőznünk, azt kell elsősorban magunk alá gyűrnünk...”

Egy alkalommal a fiúk még szimpoziumot is rendeztek a damaszkuszi börtönben, amelyben nemcsak az UNO-megfigyelő vett részt, hanem a szíriai börtönőr is. A téma kissé elavult volt: „A zsidóság népe, vagy csak vallás?”

A türelem rózsát termelt

Izrael közben rendkívüli türelmet tanusított. Egyszer kezünkbe esett egy szíriai bárka, amely behatolt a mi területiális vizeinkbe: vissz

Május 1-re tízezer embert mozgósítanak Tel-Avivban határszéli munkára

A szokásos felvonulásokat előző nap fogják megtartani

A telavivi munkástanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy május elsejére 10 ezer munkást fog mozgósítani a határszéli településeken végzendő erődítési munkára. A tanács külön bizottságot választott, amely megszervezza a május elseji tömeges önkéntesi munkát.

A szokásos május elseji gyűléseket és felvonulást előtte való napon tartják meg.

A munkástanács tegnapi ülésén azt is elhatározta, hogy május elsején a nyomdai munkások munkaszünetet tartanak a napilapok nem jelennek meg.

Mégis megjelent a Daily Worker

Az amerikai kommunista párt főtájkára azt állítja, hogy sohasem kaptak pénzt Moszkvától

New-York. (Reuter). — A newyorki Daily Worker tegnap vezércikkében azzal vádolja a hatóságokat, hogy azért kobozták el az irradit és nyomdáját, mert nem akarta kiadni azoknak a neveit, akik anyagilag támogatják a lapot. Mint ismeretes, a pénzügyi hatóságok az egész országban lefoglalták az amerikai kommunista párt irradit és a Daily Worker vidéki szerkesztősejleit, azon a címen, hogy a vállalat nem fizet adót. A lap azonban mégis megjelent, mert ugyan abban az épületben egy másik szerkesztőség irraditában kapott helyet és más nyomdában készítette a lapot.

A lap vezércikke a következőket írja: „Azért, hogy elnyomjanak egy lapot, amelynek politikai felfogása val nem értenek egyet, új adórendszert találtak ki. Azt követelték tőlünk, hogy adjuk ki mindazoknak a neveit, akik adományokat juttattak nekünk, vagy kölcsönt folyósítottak 1951-ben és 1952-ben.”

A New-York Times szerkesztősége nem teljesítette a Daily Workernek azt a kérését, hogy ellenőrizze könyveit, annak igazolására, hogy nem tartozik állami adóval.

Eugen Denis, az amerikai kommunista párt főtájkára sajtófogadáson közölte, hogy a párt sosem kapott támogatást Moszkvából, vagy más külföldi forrásból.

A Postabank felemelte a kamatot a betétek után

Közel 22 ezer számlát nyitottak eddig az intézetnél

Jehuda Zuckermann, a Postabank igazgatója csütörtökön közölte, hogy az intézet április elsejétől a betéti kamatlábat 2 és fél százalékról 3 százalékra emeli fel, hogy ezáltal is takarékoskosságra ösztönözze a lakosságot. Zuckermann megjegyezte, hogy nincs egyetlen bank az országban, amely hasonló takarékoskossági feltételek mellett ilyen magas kamatot fizet. Mint ismeretes, a Postabankban nyitott számlán lévő összegeket a betétes bármikor és az ország bármely postahivatalában felveheti, vagy átutalhatja.

Azóta, hogy a posta 1954 novemberében megnyitotta takarékoskossági szolgálatát, majdnem 22 ezer betétes számla nyílt meg egymillió 250 ezer font értékben. A betétesek között sok ezer fiatal fiú és lány van, akik megszokták a bélyegformában való takarékoskodást. Ezek a bélyegek 50, 100, 250 pruta értékűek.

Pianino ELADÓ 650.-ERT

HOFFER, HAIFA, NORDAU-U. 15. Tel. 3053.

Haifai mozik műsora:

- MAXIM — Tel-Aviv — Chalissa: RESERU RIZS
- GANIM: BRIGADOON — (Színes)
- HADAR. Tel.2509. — Szombat: ZENELO CSILLAGOK
Kedd, szerda, csütörtök:
A KERERKASZTAL LOVAGJAI
- ORION: SZINDEAD FIA — (Színes)
- MAY: TRÓJAI HELENA — (Színes)
- GAL-OR: Nappal: péntek, vasárnap, hétfő: A BUVESZ
Kedd, szerda, csütörtök: A MAGANOS CSILLAG
Este: GILDA
- ORAN: FEHER KARACSONY

6716 Niszán 18.	1956 március 30., péntek
Gyertyagyújtás:	
Jeruzsálem	5.19
Tel-Aviv	5.39
Haifa	5.31
6716 Niszán 19.	1956 március 31., szombat
Sabbat Chol Hamoad	
Háttörő: Jechezkiel 37.	
Szombat kimenetele:	
Jeruzsálem	6.34
Tel-Aviv	6.37
Haifa	6.31

Előfizetési díj befizetésre, egy hónapra, házközzel együtt: IL 2.700.

Postacsekkszám: 4444.

Fiókok:

HAIFA, Shapira-u. 13; POB 4094. tel. 2453. Irodák: Jeruzsálem: 66711 JERUZSALEM: Erdős Béla, Kin George L. sz., Merkiz kávéház

— Megérkezett az óriásmenőra. A haifai kikötőben csütörtökön rakták ki a Rimmon hajóból az óriási menőrát, amelyet a Kneszettek küldtek ajándékba Angliából. A bronzból készült menőra ágrát 29 művészi faragvány díszíti, amelyek a zsidó történelem különböző fejezeteit ábrázolják a bibliai időkől a mai napig. A menőrát, amely Benno Elkan szobrászművész munkája, egy Dawis angol liberálistá párti elnök vezetése alatt érkező parlamenti küldöttség április 15-ikén, a függetlenségi nap alkalmából fogja ünnepélyesen átadni a Kneszetteknek.

* KÜLFÖLDRE A CIT-Continental & International Travel utazási iroda útján utazók. Tel-Aviv, Achad Háam-u. 70. sz. Tel. 66219. Díjtalan felvilágosításokat ad minden külföldi utazás ügyében. Izraeli fontért hivatalos áron árusít repülő- és hajójegyeket Argentína-ba, Brazília-ba, Paraguayba, Venezuela-ba, Bolívia-ba és USA-ba. Magyarul beszélünk.

— Nagy gyémántlopás az egyik natanjai gyárban. A natanjai Tobruk-negyedben lévő „Buchara” gyémántszelő kooperatíva üzemének széfjéből ismeretlen tettesek nyolcezer font értékű gyémántot loptak el. Sálom Mekori, a kooperatíva egyik tagja panaszt tett a rendőrségen, hogy összesen 193 gyémántot tartalmazó hat borítékot helyeztek el a gyár-iroda egyik széfjében és azt szerdán, amikor a borítékokat ki akarta venni onnan, üresen találta.

* Csak tudni kell hol! „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” kölcsonknyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv, Hajarkon-u. ötvenkilenc.

— A magyar közlekedésügyi miniszter Nasserrel. — Magyarország közlekedésügyi minisztere március 28-án Kairóba érkezett, ahol Abdel Nasser miniszterelnök fogadta. A megbeszélésen jelen volt Egyiptom propagandaminisztere, valamint Magyarország kairói követe is. A közlekedésügyi miniszter azután látogatást tett Asszuánban, megtekintette a gátépítési munkálatokat, az erőműtelepeket, valamint a műtrágyágyárat.

— Megnyílt az éjnyevű zeneközösség. Cfáti tudósítónk jelenti: Szerdán este megnyílt a hagyományos éjnyevű zenei fesztivál. Az első estén az Inbal jemeni tánccsoport tartott előadást, tegnap este pedig a filharmonikus zenekar koncertezett Solti György vezényletével.

— Ezer emberrel ott meg Londonban a januári ked Londonból jelentik: a Medical Journal legutóbbi számában dr. W. F. Logan statisztikus azt közli, hogy ez év januárjában Londonra érkezett hatalmas kőd követeztében ezer ember vesztette életét. A cikkíró szerint ez az összegzés „komoly figyelmeztetés arra, hogy a közegészségügyi szolgálatok vizsgálják meg a problémát.”

— A Szovjetunió több mérnöke van, mint Amerikának. Washingtonból jelentik: A szenátus atombiztonsága számára készített jelentés elárulja, hogy a Szovjetunió olyan gyorsasággal képes ki mérnököket és tudósokat, hogy a nyugati világ technikai fölénye veszélyben forog. A jelentés szerint a szovjet-statisztikák néha nehé megfejteti, a legutóbbi számokból azonban kiderül, hogy a Szovjetuniónak 90 ezer mérnöke van, az Egyesült Államok 760 ezer mérnökével szemben.

* UTAZZÉK AZ „ISTOQ” Ltd. utazási irodával. T. A. Montefiore-utca 25. Hajóból repülőjegyek hivatalos áron, Ausztrália-ba, U. S. A., Brazília, Uruguay, Venezuela, Paraguayba, Olaszországba, Mexikóba, Ausztrália-ba induló hajóra. Tel. 66-062. — Az igazgatóság Magyarul beszél.

— Jön a burmai rizs. Vasárnap reggel várják Haifa-ra a „San Angelo” nevű olasz teherszállító gőzös érkezését, amely 4528 tonnás rizsrakományt hoz Burmából. A hajó ezenkívül még 100 mangófa-csemetét és száz ritka vetőmagot és három ketrecet hoz vadállatokkal.

Elűzött ezredesek állást keresnek

London. (AFP). — Az arab légióból eltávolított négy angol ezredes tegnap a következők rövid bírálatát tette közzé a Timesban: „Négy angol ezredes, akik Sir John Glubb tábornokkal együtt lemondtak az arab légióban viselt állásukról, illetőleg lemondatták őket, — munkát keres. Tehetséges emberek, intelligens, 40 évesek és hajlandók minden számbajövő ajánlatot elfogadni”.

— Tíz százalékos béremelést kérnek a gyémántmunkások. A telavivi munkástanács tegnapi ülésén a gyémántszelő üzemek alkalmazottainak 10 százalékos béremelési követelést, amelyet a kollektív szerződés megújításával kapcsolatosan a munkaadók képviselése elé terjesztene.

— Skóciában lezuhant egy repülőgép: A skótsági Largs közelében hegycsúcsnak ütdött és lángborott egy áruszállító Dakota repülőgép, közvetlenül a reptéren való leszállása előtt. A pilóta és a stewardess megsebesült, míg a segédpilóta szörnyethalt.

Cilli Wang, utazó művész

Aki kellemes és szórakoztató művészi estét akar szervezni magának, az nézze meg Cilli Wang kómiķus táncos és utazó művész előadását. A nyelv sem problémája, mert az előadás végig pantomim, némajáték.

Cilli Wang bécsi származású művész már harmadszor járt Izraelben és változatos programjával mindig elbűvöli a nézőközönséget. Teljesen egyedül — csupán zongorakísérettel — a kultúra szék mögött — csaknem tucat különböző szellemes és humoros jelenet ad elő nagy ötletességgel és elbűvölő pszichológussággal.

Kitűnőek a mindennapi életből vett jelenetek. Ilyen például „Zenele szomszéd”, akik meg lehet bolondulni, „Zenele” az együgyű családtag, aki ablakot mos; a hollandi baba” talán csúcsművészi egész előadásnak. Két bűvész törpét játszik a művésznő, ámulatba ejtő mozdulatokkal, teljesen meggyőzően, hogy két törpe viaskodik egymással és nem egy és ugyanazon személy mozdulatjait látja.

A kísértő zene kellemes és jól összeválogatott, Wim Vries szolgálta.

— Tom — sügta...
— Nem, drágám —
— Egy kis sztanion...
— Fogdoshatod...
— Fogadni...
— Koládét csomagol...
(Die Lupe)

— Mr. Brown új állás...
— A feladata volt...
— Az első hét v...
— A főnökével...
— Miért nem jött...
— És a het...
— Vette fel!...
— Mr. Brown könyv...
— Kékel nézett főnö...
— mondta:...
— Micsoda? Még...
— tészt is kapok?...
(The American M...)

— Az omahai rendő...
— tetlen egyén ut...
— aki becsenget...
— gann lakásán, r...
— zett mellének...
— nekem van...
— szavakkal meg...
— gyerekek hirtel...
— vezett.

(Time, C)

A sajtószabadság megvalósítói

Írta: **Dr. Marton Ernő**

Az alábbi cikk az izraeli Ujságírószervezet idei év-kiadványában jelent meg, amely néhány nappal ez előtt hagyta el a sajtót. Az évkiadványban az Ujságírószervezet szimpoziumot rendezett a sajtószabadságról és az azon való részvételre dr. Chaim Kohen állami főügyész, néhai dr. Azriel Karlebachot, Dán Pineszt, a Dávar főszerkesztőjét és e cikk íróját kérték fel.

Mint minden emberi beállítottságnál, a sajtószabadság terén is ismeretlen fogalma. A legelőkeltebb sajtószabadság csak relatív lehet, amelynek mértékét és határait az adott körülmények szabják meg.

Ugyanígy állunk a többi szabadságjoggal is, mint például a szólás-, a gyülekezési-, vagy a mozgás szabadsággal. Az ember harca a szabadságért lényegében nem más, mint örök kísérletezés a relatív szabadság eléréséért. Az ember évszázadok óta újra meg újra megpróbálja, hogy ideáljait hozzáadomással azokhoz a körülményekhez, amelyeket a természeti, történelmi, gazdasági és politikai adottságok időről-időre megteremtnek. Ez azonban mindig csak részben sikerül neki.

Nincs még egy alapvető emberi szabadságjog, amelynek realizálása olyan komoly problémát okoz, mint a sajtószabadság. Vegyünk például egy másik szabadságjogot, mondjuk a szólás szabadságát. Ha oda-állunk a londoni Hyde-park, vagy a telavivvi Sderot Rothszchild eléjére és elmondunk egy tetszés szerinti beszédet, amiben senkinek akadályozott meg, akkor már meg is szólítottam a szólásszabadságot. Vagyis a szólásszabadságot megfelelő politikai légkörben mindenki önmaga valósíthatja meg, minden külső segédesszük igénybevétele nélkül. A sajtószabadság megvalósítása azonban nemcsak a politikai rendszertől függ, hanem egy csomó gazdasági és technikai előfeltétel összehatalakozását teszi szükségessé. Mindezeketől tőkére és ipari

berendezésre van szükség. Minél fejlettebb és modernebb lesz a világ, annál nehezebb lesz ezeknek az előfeltételeknek a megteremtése, különösen magánember számára és annál problematikusabbá válik maga a sajtószabadság is.

E szűkreszabott cikk keretében nem térhetek ki a kérdés minden aspektusára. Mint elfogadott és magától értetődő tényt veszem, hogy sajtószabadság csak demokratikus és liberális rendszerben lehetséges. A diktatúra minden formája, legyen az akár nyílt, akár burkolt, kizárja a sajtó szabadságát. Bátran fel lehet állítani azt az axiómát: „Nézd meg egy ország sajtóját és csálhatatlan bizonyítékot kapsz a kezdebe az illető ország politikai konstrukciójáról.”

Mint elfogadott tényt veszem továbbá, hogy a sajtószabadságot megfelelő jó törvényekkel kell biztosítani, még demokratikus rezsimben is. A sajtótörvény minden modern állam alkotmányának integráns részét képezi. A jó sajtótörvény nemcsak a sajtó jogait biztosítja, de ugyanakkor gondoskodik arról is, hogy ezekkel a jogokkal senki se élhessen vissza és ne használhassa fel a sajtó számára biztosított jogokat a közérdek és közérdekek ellen.

Azonban a legjobb törvények is csak akkor érnek valamit, ha van tisztességes állami apparátus és pártatlan hivatalnokai kar, amely megérti a törvények szellemét és igazságosan, részrehajlás nélkül hajlja végre azokat. De hol van ilyen ideális állami apparátus? Évtizedekig éltem egy országban, amelynek az elképzelhető legmodernebb törvényei voltak. A sajtótörvénye mintául szolgálhatott volna bármelyik haladó államnak. Ennek ellenére, az ország, sajtótörvénye az egész korszak alatt kisebb-nagyobb mértékben el volt nyomva és úgyszólván állandóan cenzura nyesegette a sajtó szárnyait.

A sajtószabadságot sokféle módon lehet korlátozni, vagy illuzórikussá tenni. Néha egész ártalmatlannak látszó közigazgatási intézkedések

kel meg lehet fojtani azt. Cenzura-rendelkezők, papirbeszerzési korlátozások, speciális nyelvi előírások, különleges terjesztési intézkedések az ismertebb formái a sajtószabadság közvetett úton való korlátozásának.

A modern demokráciákban a túljellett tőkésrendszer kényszeríti a kartellek és monopóliumok jelentenek komoly veszélyt a sajtószabadság számára. A nagy sajtókonsernek a független kislapok százait nyelik el és némitják el önálló hangjukat. Érdekesen figyelhetjük meg ezt a folyamatot az amerikai sajtó utolsó évtizedeinek történetében.

Harminc évvel ezelőtt még 2600 napilap és 16 ezer hetilap jelent meg az Egyesült Államokban. 1954-ben már csak 1765 napi- és 9591 hetilap jelent meg. Egy ember öltő alatt tehát 835 napilap szűntette meg megjelenését. Tíz évvel ezelőtt még csak 76 úgynevezett „chain” lap-vállalat volt (újságkonsernek, amely több lapot ad ki egyszerre), ma pedig 95 ilyen „chain” van, amelyek együttesen az amerikai lapok 45 százalékát kontrollálják. — 1910-ben még 689 olyan város volt Amerikában, ahol két, vagy több egymással konkurráló lap jelent meg. 1954-ben már csak 87 ilyen város volt. 154 amerikai városban megjelenik ugyan két lap, de mindkettő ugyanazon tulajdonos kezében van, vagyis, mindkét lap politikáját egy ember diktálja.

A hírszolgáltatás, sőt még a hírmagyarázat terén is veszedelmes tért hódít a monopopolizálás. A nagy sajtó-tudósító-irodák nemcsak hírekkel, riportokkal és fényképekkel látják el a lapokat, de hírmagyarázatokkal, sőt vezércikkkel is, ami a sajtó uniformizálásához vezet. Ez végső fokon illuzórikussá teszi magát a sajtószabadságot. Ha ehhez hozzávesszük, a kiadói profitéhséget, amely gyakran lemond minden józan kataronlat közérdek és magánérdek között, úgy világosan látjuk azokat a veszélyeket, amelyek a modern sajtóra leselkednek.

A haladó szellemű amerikai gondolkodók évek óta töprengnek a jelenségek fölött és az egész demokratikus államberendezkedés fenyegetését látják a sajtószabadság ezen technikai összességében. Ezek a gondolkodók rámutatnak a modern társadalom eltömegesedésére, a tömegizlés uniformizáló hatására, amely elég gyakran a közvélemény terrorjában nyilatkozik meg (legutóbb a MacCarthyizmusz idején figyelhetjük meg ezt a jelenséget), de praktikus orvoslási módszereket még nem találtak fel. Korunk tragédiája éppen abban jut kifejezésre, hogy a technikai haladás és tömegkultúra, ahelyett, hogy a szabadság felé vezetne volna az emberiséget, egyelőre legalább, szabadságellenes erőket és tendenciákat szabadított fel, amelyek veszélyt jelentenek az összes emberi szabadságjogokra.

Nálunk, Izraelben, még nem érezhetők ennyire a sajtó terén a modern társadalom ezen degenerációs tünetei. Megnyugvással és nem minden büszkeség nélkül állapíthatjuk meg, hogy Izrael egyike a világ ama államainak, ahol a sajtó a maximális szabadságot élvezi. Izrael eddigi kormányai példás erőfeszítéseket tettek és gyakran súlyos áldozatokat is hoztak azért, hogy a sajtónak ezt a szabadságát biztosítsák.

Ennek ellenére vannak itt is jelenségek, amelyek a sajtószabadság automatikus önszűkítését és dekadenciáját vonhatják maguk után.

Ilyen jelenség például a pártrendszer túltengése, amely elsősorban a sajtónkra nyomja rá a bélyegét. Az izraeli pártrendszer alapvetően különbözik más országok politikai pártjaitól. Más országokban a politikai pártok és tagjaik között csupán ideológiai és szervezeti kapcsolat áll fenn. Izraelben azonban a legtöbb párttag valamilyen formában gazdasági kapcsolatban is van a pártjával és egzisztenciálisan függ tőle. Ez lényeges kihívással van az ország politikai arcúlatára és sajtóviszonyaira is. Az izraeli napi- és hetilapok nagy többsége politikai pártok tulajdonában van és nagyon kevés azoknak a lapoknak a száma, amelyek független újságírók irányítása alatt állanak. Egy pártlap természetesen sohasem lehet a szabad sajtó ideális példaképe. Önmagában a tény, hogy valamely lap egy párt tulajdonában van, még nem jelenti a sajtószabadság öszűkítését, de az újságíró számára mégis Prokusztesz-ágyat jelent a pártvonal, még akkor is, ha egyébként meggyőződéses híve is az illető pártnak. A pártlapban nehezen jut érvényre az egyéni hang és az újságírói lelkiismeretnek mindig meg kell hajolnia a többségi határozatokban kifejezésre jutó pártakat elélt.

Egy másik jelenség, amely idővel végzetessé válhat, az izraeli sajtószabadságra, az a körülmény, hogy gazdasági életünk számos területén az egyéni kezdeményezés elsorvulóban és visszavonulóban van. A gazdasági tevékenység egyre több ága kerül állami, vagy kollektív irányítás alá és a magángazdálkodás egyre kisebb térre korlátozódik. Eltérhetnek az ideológiai felfogások arról, hogy hasznos-e, vagy sem a magánkezdeményezés szabadsága a gazdasági életnek ezen, vagy azon a területén. Lehetünk helyeslői, vagy ellenzői az egyéni gazdálkodásnak, de abban nem térhetnek el a felfogások, hogy igazi sajtószabadság csak addig létezik, amíg az országban, amíg az újságírók és lapkiadók terén még lehetőse van hagyni az egyéni kezdeményezésnek, a magángazdálkodásnak. Abban a pillanatban, amikor a sajtó életében, akár politikai, akár gazdasági okokból megszűnik az egyéni kezdeményezés joga és lehetősége, egyúttal megszűnik a sajtószabadság is. A sajtószabadság végsőfokon az egyéni véleménynyilvánítás szabadsága. Fiaatal izraeli demokráciánk az elkövetkező években sokszor lesz majd szembesítve ezekkel a kényes problémákkal és sikerének fokmérője mindig az lesz, milyen mértékben tudta biztosítani a sajtó szabadságát, a demokráciának ezt a nélkülözhetetlen instrumentumát és biztosítékát.

A fenti rövid összefoglalásból is látható, milyen sok tényező közreműködése szükséges a sajtószabadság megvalósításához. Közel negyven éves újságírói működésem egyik legnagyobb tanulsága mégis az, hogy a sajtószabadság legfőbb hordozója és megvalósítója maga az újságíró. Hiába a legjobb törvények, hiába a legdemokratikusabb berendezkedés, ha nincsenek független szellemű, bátor, megvesztegethetetlen újságírók, akkor a sajtószabadság nem valósítható meg, hanem az üres keretű, karikatúrává degradálódik. Viszont, ha az újságíróban meg van a kellő érettség, kötelességtudás és erkölcsi bátorság, akkor a legmoszohabb körülmények között is ki tudja küzdeni a sajtó szabadságát, legalább is bizonyos fokig.

Ez nem mindig veszélytelen vállalkozás, aminthogy újságírónak lenni feltétlenül több-kevesebb kockázatvállalást jelent. Csak az az igazi újságíró, aki öntudatosan vállalja a mesterséggel járó kockázatot, azt a kockázatot, amely az igazság kiharcolása, a gyengék védelme és a bűn üldözése mindig járt és járni fog.

villantották meg előttük és megacélozták ellenállásukat. A sorok között elrejtett célszavakkal, allegorikus képekkel, amelyeket a cenzor nem értett meg, küldtük üzeneteinket az olvasóknak és az olvasótábor, mint a legérzékenyebb szeizmográf, azonnal reagált ezekre az üzenetekre, a legrejtettebb célszavakat is megértette és hálásan nyugtázta. Még azt is meg tudtuk üzeni virágyelvnyelven olvasóinknak, hogy a kormány rövidesen meg fog bukni, nincs tehát ok a kétségbeesésre.

Az újságírás története majd minden ország és nemzet életében ismer ilyen korszakot, amikor a sajtó szabadságát a zsarnoki elnyomó rendszerrel szemben egyedül az újságírók biztosították, bátorságukkal, intelligenciájukkal és a hivatás erkölcsi missziójába vetett hitükkel. Itt Izraelben, ahol saját országunkban, saját törvényeink uralma alatt élünk, nem kell tartanunk ilyen elnyomó rendszabályoktól. De a legelőkeltebb szabadságban és a legideálisabb demokráciában is tisztában kell lenni azzal, hogy a sajtó szabadságának megvalósítása mindenekelőtt a toll embelein, az írónak és az újságíróknak múlik.

Még ma is jó üzlet a csillagjóslás

A mai időszámítás 570-ik évében, amikor Róma dicsősége letűnt, a görögök tündöklése pedig már csak halvány emlék volt, egy igen figyelemreméltó ember született Carthagóban. A neve: Isidorus volt, s noha nem tartozott a hatalmas főnői-család fájhoz, — hiszen az ősi Carthagót évszázadokkal előbb a földig lerombolták. — mégis őt tarthatjuk az utolsó jelentős carthagóinak. Isidorus ugyanis, aki később Sevilla püspöke lett, hatalmas tudományos irodalmi munkát végzett s többek között teológiáról, történelemről és asztronómiáról írt könyveket. Legfőbb érdeme azonban nem is annyira ezeknek a műveknek a megírása, hanem az, hogy ő határozta el először tisztán a valódi tudományt, az asztronómiát a hamis tudománytól, azaz az asztrológiától. Az asztrológia ugyanis nem más, mint a csillagokon, azok mozgásán alapuló babona. Ez a hamis tudomány messze visszanyúlik az emberiség múltjába, amikor, ha a csillagok nem is voltak istenek, de mindenesetre az istenek teremtményei és ilyenformán olyan erőkké váltak felruházva, amelyek befolyásolhatják az egyszerű halandók sorsát.

Az asztrológiai történetekben, a legfontosabb égitestek a nap, a hold és a bolygók. Mindegyiknek megvan a maga meghatározott befolyása az emberre és sorsára. Saturnus például tradicionálisan rosszindulatú, míg Jupiter általában jóindulatú. Ezenfelül minden egyes planéta más-más testrészt ural. Az ősi egyiptomiak úgy vélték, hogy Saturnus a balszem ura, Mercur a nyelv, Mars a jobb orrlüké és így tovább. De a bolygók hatása — az asztrológia szerint — változik, amikor az égitest megváltoztatja állását, vagyis a konstelációját az égen.

Horoszkópokról mindannyian hallottunk, de kevesen tudják, valójában mi is

ez a misztikus rajz. Alapjában véve, a horoszkóp nem egyéb, mint a bolygók állásának térképe. A horoszkóp elkészítésénél az asztrológus megállapítja a bolygók pontos állását a kliens születésének idejében, átszámítja azok állását a horoszkóp elkészítésének idejére s ebből von le következtetéseket az illető személy jellemére, sorsára, temperamentumára, sőt jövőjére vonatkozólag is. Természetesen, a születésnek még a pontos órája is igen fontos tényező, mert néhány órai eltérés, egészen más csillag-pozíciókat eredményezhet.

A horoszkóp tehát, annak alapján ad felvilágosítást az illetőre vonatkozólag, ahogyan a bolygók a többi csillagképekhez viszonyítva mutatkoznak az égen. Csak hogy ezek a csillagképek egyszerűen az emberiség fantáziájának szüleményei, — mert a csillagok semmilyen viszonyban nincsenek egymással, s a kép, mint például a Mérleg, Vizöntő, Kos, Skorpion, stb., ismert képekhez igazodó önkényes emberi hasonlatok, — s azonkívül is a csillagok sokmilió mérföldre vannak a mi naprendszerünk bolygóitól, úgyhogy a kézenfekvő ellentmondás már itt mutatkozik. Semmilyen bolygó nem lehet a csillagképekben. De hogy ez az áltudomány mégis milyen hatalmas hívő-sereget tart lebilincselve, mutatja az a tény, hogy majdnem minden országban sokszáz jóikereső — asztrológus él.

Mindenek ellenére, a csillagjóslás alapján ártalmatlan dolog. Vannak ugyan időnként áldozatok, akik ilyen horoszkópok alapján határoznak életfontosságú kérdésekben, de ezek valószínűleg más babonás, misztikus eszközökhöz folyamodnának, ha az asztrológia nem létezne. Egy dolog azonban bizonyos: ennek az ősi, titokzatos „tudománynak” egyáltalán nincs tudományos alapja.

Kinek nem szabad diétáznia?

Ezzel szemben van egy tudomány, amelyben semmi misztikum nincs és nem is áltudomány. Ez a diétika, azaz az étkezés rendjének tudományos összeállítása, az ételek fizikai és pszichológiai hatásának tanulmányozása, valamint hízó és fogyókúrák mibenléte és kihatása az emberi szervezetre. Miután pedig a páciens — legtöbbször nők — gyakran önmaga határozza el, hogy fogyókúrát kell tartania, ime néhány utasítás az amerikai Mayo-klinika orvosaitól arravonatkozóan, hogy kinek és mikor nem szabad fogyókúrát tartania.

Az a páciens, akinek lelkiállapota gyakran változik szélsőségek között, vagy aki valódi depresszió (búskomorság) esett keresztül, nem ajánlatos, hogy diétázzék. Aki túlságosan magabizárkolt, súlyos lelki válságot okozhat magának erős diétával. Akinek túlsok felelősség nyugszik a vállán, jobb, ha elhalasztja a koplalást, amíg a külső körülményei enyhülnek.

Mindenesetre — fűzik hozzá a Mayo-klinika orvosai, — legegyszerűbb, ha a páciens csak akkor kezdi el a diétát, ha előzőleg kikérte egy pszichiáter véleményét.

A film és televízió-rémdrámák hatása a gyermekekre

Bár nálunk, Izraelben egyelőre nincs televízió, de mozik vannak, ezért nem közzombó számunkra sem az a tanulmány, amelyet Elea-

nor Maccomy, Harry Levin és Bruce Selya pszichológusok írtak arról, hogy milyen hatása van a filmeknek és televíziós programoknak látható kegyetlenkedéseknek a gyerekekre. A lélekűbűvölők az a következtetést vonták le 10-11 éves gyerekek tanulmányozása során, hogy az ilyen szadisztikus, kegyetlenkedésekkel és durvaságokkal teli jelenetek csak akkor váltanak ki hasonló reakciókat a gyerekekből, ha azok már előzőleg is mérges, agresszív lelkiállapotban voltak.

A dolog legérdekesebb része azonban az, hogy hogyan folynak ezek a kísérletek. A gyerekeket két csoportra osztották. Az egyik csoport olyan találós kérdéseket kapott, amelyek megoldása nagyon könnyű volt, míg a másik csoport csupa nehéz kérdést. Akik a nehéz

kérdéseket kapták, természetesen tiltakoztak, hogy ez nem tisztességes eljárás, és

A romboló hang

A hang, ha megfelelően használják, gyógyítani is tud, de bizonyos körülmények között romboló fegyver lehet. Az ősi bibliai példa Jericho ostroma, amikor a kürtösök hatalmas trombitaharogással járták körül a város falait, mígnem azok leomlottak. Az elv ugyanaz, csak a módszerek változtak meg néhány évezred alatt. Most ugyanis a rakétarepülőgépek motorjaira különleges hangerősítőket szerelnek, amelyek olyan óriási rezgés-számú hangot produkálnak, hogy egy pusztán ezekkel a hangerősítővel felszerelt három gépből álló raj romba tud dönteni egy betonból épített emeletes házat. Ezeket a készülékeket az egyik amerikai hadirepülő-bázison kipróbálták és — sajnos — jól működtek.

Rádióaktív arany a mérhák ellen

Az egyik legszomorítóbb betegség, úgy fájdalom, mint a beteg életbenmaradásának lehetősége szempontjából — a mérhák. A betegeknek mindössze egyharmada él öt évét a betegség kifejlődésétől számítva s így érthető, miért okozott olyan hatalmas örömet dr. H. B. Elkins, az Iowa-egyetem tanárának bejelentése, amely szerint rádióaktív arannyal valószínűleg gyógyítani lehet a mérhákot. Az eddigi esetek még nem szolgáltattak elég bizonyítékot a kezelés teljes hatásosságára, de már eddig is elég eredményt mutattak, amelyeknek alapján bizni lehet a betegség halálozási

ilyenformán végül is komolyan feldühödtek. Ezekután mind a két csoportnak részleteket mutattak be különféle filmekből — természetesen rémdrámákból, majd egy hét múlva el kellett mondaniok mire emlékeznek a filmekből. A nem „fair” játék miatt a mérges gyerekek sokkal több kegyetlen jelenetre emlékeztek, mint a másik csoport tagjai.

arányának jelentős csökkenésében. Ugyancsak a rákos megbetegedések kezelésére irányult egy másik kísérlet, amelyet dr. Barry Commoner hajtott végre a St. Louis egyetemen. Ennek a kísérletnek a során a gyógyászat

Tortát süt a tapereorder

Azok számára, akik a teljes „gépesítés” hívei, közöljük, hogy a mágneses hangszalag (tapereorder), amelyet többé-kevésbé jól ismerünk már itt Izraelben is, a hangfelvétel és azonnali visszajátzás mellett, újabb feladatokat is meg tud oldani. A bemutatott modell neve „Magne-Chef” és percek alatt kikever, összeállít

és megsüt egy ortót. A normális magnetikus hangszalaggal ellátott hangfelvevő gép elektronikus közvetítő-állomás révén össze van kapcsolva egy üvegedény-sorozattal, valamint infravörös sugarakkal fűtött sütővel. A gépen billentyűk vannak, felletük kis villanykörték és míg a billentyűk segítségével be lehet állítani az üvegedé-

Küldjön vámmentes **IKK** csomagot Magyarországra

Érdeklődjék az újabb IKK-szolgáltatások iránt (üdültetés, sírpolás) a

MEGRENDELŐHELYEKEN:

JERUZSÁLEMBEN: WEISS börtündös (Vajda Mose) Slow Cinema Malka (Princess Mary)-u. e. s. a. k. délután 4-6 óráig.

TEL-AVIVBAN: „ORIGINAL” TEXTILÜZLET, Merikáz Báale Meláchá 3. sz. (6-os, 13-as autópálya mellett) délelőtt 10-12 és délután 5-7 óra között.

HAIFAN: GISKALAY KLARI közönségszínházban, Nordau, 21. szám.

vagy levél útján:

Eng. G. KEMENY, JAFFA, POB. 8118.

IKKA az egyetlen vámmentes csomagküldési lehetőség Magyarországra.

történetében először sikerült egy virust — ami tudvalegőleg a legparányibb élőlény és felelmetes kórokozó — szétarabolni, ebben az állapotában életben tartani és végül újra „összeoperálni”. Ennek a műtétnek egymagában is hatalmas jelentősége van, nem beszélve arról, hogy a tudósok véleménye szerint ezzel az eljárással sikerül majd olyan vírusfajtát kitenyészteni, amely képes lesz elpusztítani a rákos sejteket anélkül, hogy az egészséges sejteket is tönkretenné.

Felvetődik a kérdés, természetesen, hogy mi az oka erre egy ilyen gépnek? Egyelőre nem lehet tudni, legvalószínűbb, ami a tortasütőhöz illik. De valószínű, hogy más, hasznosabb és logikusabb feladatokra is alkalmazni lehet majd a gépet, vagyis a mögötte rejlő gépellet.

Összeállította: Kálóczy M.

TOJÁSTÁNC

Írta: Kishont Ferenc

En nem is tudom, hogy van ez, lehetséges, hogy valami kis dibuk van a dologban, de tény, hogy valahányszor a doktor szerelőnél van, mindig történik velem valami teljesen fölösleges. Ott van például az a korhadt tegnapi délután. A Doktor a szerelőnél nyugodott epifájdalmairól panaszokdva, mint az egyszerű csicskás botnimszedés-kor, én magam pedig pusztán két lábom segítségével tartottam a szerkesztőségből az autóbusz megálló felé, amikor egészen váratlanul kivágódott a horizontból Ilka néni, aki az utóbbi időben ismét divatba jött. A nénikének egy kosár vakítóan friss tojás volt a karján és hamarosan beszédbe elegyedünk a közeledő háborúról, majd jóhangelben haxaméachot kívántunk és ezalkalommal Ilka a kezembé nyomott egy különlegesen szabályos tojást, azaz, hogy ezt küldi a szentasszonyoknak.

Mondtam: „Tényleg milyen kedves a nénitől!” — pedig valójában egy tojás már nem oszt és nem szoroz nálunk, majd felszálltam a zsufolt 53-asra és befáradtam (bővákásá) a kocsi belsejébe és elfelejtettem az egész Ilka nénit. Erre az Argaz-gyár előtt egyszerre csak azt hallom alulról:

— K r e c c e c s ! ! !

Fenti hang, mint említettem, alulról, két akatáskámból jött, amelybe Ilka néni tojását elszállásoltam volt. Kóbor ujjaim bizonyos neuraszténias reflexszer süppedtek a cuppogós sűrű és ragadós izébe. Gyorsan visszahuztam tehát sárga kezemet és igyekeztem megtörölni a másik kezem kabátujjával (két kezem van). Erre sárga lett a kabátujj. Kihuztam a zsebkendőt az egyik kezemmel és le akartam törölni a kabátujjat. Erre piszkos lett a zsebkendő is. Bedugtam a zsebkendőt a zsebembe, erre tojásos lett a zsebem (nem egy jó érzés, hozzárugad a hasfalhoz időnként és pruntvog).

Nem szeretem a személyes propagandát, ezért az összes fenti tevékenységeket a legnagyobb diszkréció mellett folytattam le. Azonban alig haladtunk félkilométert, váratlanul a következő harci kiáltás harsant fel a háttér mögött, hogy aszongya:

— C s ö p ö g ! ! !

Hátrafordulok és látom, hogy a tojás jelentős utat tett meg időközben a két akatáskámban és a csücskenél szépen szivarogni kezdett a mellettem álló robosztus férfi cipőjére. Lassu, lehet mondani méltóságtelejes csöpögés volt ez, de mégis felkeltette a robosztus férfi ösztönös viselkedését:

— Adoni, — üvöltötte szüntelenül tisztogatva a lábait a kesztyűjével tyuxeme fölött — Mi ez? Ma ze?! — Lágytojás — adtam meg a kért információt őszinteséggel. (mit segít a hazugság?) — Ilka nénitől kaptam. Ugyanakkor azonban jóindulatom tanujeleként odatartottam a tenyeremre a csöpögés alá, hogy öntestemmel védjem a cipőt, mire tele lett a tenyerem rántottával. A Robosztus férfi idegesen próbálta letisztítani a kesztyűjét, de közben hozzáért velük egy szikár néni oldalához, mire az átkozódva a sáljával kezdte törölni magát, mire a sál tojásos lett, úgyhogy két ujjával tartotta el magától, mintha rádióaktív volna...

— Nem megmozdulni! — kiáltotta el magát egy elegáns fekete kabátos férfi, akinek prémgallérja be volt kenve valami sárga vacakkal — Nem megmozdulni!... Sóbáivánná változtunk, mint Lót felesége a fosztások felfedezése idején, de persze nem telt el két pillanat és már rászállt az orromra egy duci légy és fúrni kezdett. Olyan trüszentettem, hogy azonnal kénytelen voltam előrántani sárgás zsebkendőmet, ragadós kezemmel a tojásos zsebemből. Erre kitört a pánik:

— Hozzám ne nyuljon! — rikoltozták hisztérikus nők, mint hogyha most szöktem volna meg a leprateremtől és a tömegpszichózis teljesen ellenem fordult, az voltaképpen érthető, ha tekintetbe vesszük a század éreményeit és azt a tényt, hogy a táskám másik végén csöppögni kezdett a sárga arany egy vallásos néni kezéből.

— Talán leszálnál? — harsogta a robosztus, akinek homlokára éppen az ímént rajzolt az indiánoknál oly egyszerű párhuzamos sárga vonalakat egy álmodozó szemű fiúcska.

— Sajnos — feletem szerényen — van még egy állomásom.

— Én pedig azt mondom neked, hogy le fox szállni — avatkozott bele a fekete kabátos is és mindketten törtek felém, mint két felfingerelt páncélos. Láttam, hogy csak saját magamra támaszkodhatom, mint kis oroszlank, mert míg a soffőr beavatkozik, addigra már én leszek, ahol az árvalányhajt tilolják. Bedugtam tehát jobbomat a két akatáskámba, megtunkoltam kétszer és kiemeltem jó magasra.

— Bővákásáá! — rikoltottam — Bővákásááá! Bővákásáá! Rajta! Szállítsanak le! Bővákásáá!...

A csöcselék szükülve hátrált szörnyű jobboldalra, két esetben határozott nyüzítést is észleltem. Ezekben a pillanatokban világosan éreztem, hogy Ilka néni kosárja tojásával 24 órán belül a suezai csatornában tudnék leszállni. („Egés to Israel”) Potenciális erőm láttán a szeszélyes közvélemény is felfordult:

— Dobja ki azt a tojást az ablakon, az Isten szerelmeire — könyörögtek az utasok, a feltétel nélküli megadhatóságában — hiszen már megint csöpög...

Ilyen pillanatok legfeljebb „Les Diaboliques” című film végén élhetünk át. A motor közönyös zúgásában halálos csendjében összegyűjtöttem reszkető kezeimmel a tojás maradékait a két akatáskámban, majd a koncentrációs goalneft felemeltem, mint egy kézigránátot és — egy keztő, három — ki sejtette, hogy pont itt fog az autóbusz a tetemtelé befordulni?

— Nyazprovnik tak pivrygi kovopacs! — öröngött robosztus, akít a tojás pontosan mellkasán talált el, onnét széjjelpriccellt az óramutatóval ellentétes irányba az egész nyomorult mindenségbe. A robosztus megint a csengő szíját, mire az rögtön elszakadt, de a soffőr kezelt és mindnyájan egymásra estünk... A robosztus tojása szétkenődött a szikár néni hajján... A gyerek kezétolgni kezdte a fehérjét a fekete kabátos nyakáról... vallásos néni bejelentette, hogy odaragadt a padhoz... Alul korecsolyapálya... Az ajtó kiszakadt és kitódultak a török a kezüket mint a megszálloztak az a broncsba... Láttam, hogy vége a jó hangulatnak... Kiugrottam az ajlakon és hazaszököltem...

— Sálom — montam a szentasszonynak, midőn embert mivoltomból kivetközve beestem az ajtón — lehet eledelni?

— Sálom — így Chava — mi történt? — Ilka csököltat — lihegtem, majd úgy ahogy voltam bezárkoztam a fürdőszobába és ruhástól, akatáskástól kettőt magam és diderege elővettem a lekszikont. „A tojás nem sejt — olvastam — amelyből élőlények és növények fejlődnek ki.” Ezt írták a lekszikonban! Szörnyűtűk semmi más nem fejlődhet ki egy tojásból! En montom maguknak az is bolond, aki manapság a pénzét lekszikonokra költi!

Találko...
SA...
a s...
Brüsszel, má...
A Nobel díj...
Gard, „Mon ar...
jtrás” c. könyv...
A titulus nem...
kerékkel telea...
ja végfelé...
kijáró tisztele...
hány hete, „Si...
oat...” (Ha...
ténét elmesél...
e. filme gáláb...
francia köztá...
„kolléga úrnak...
Nem hiszem...
A...
Az étet elke...
legszébb babér...
szek lába e...
esései einökö...
miniszterek ke...
ságit, s hizele...
legszellemesebb...
Kis hízja, hogy...
Francia Akad...
Francia nem ker...
hatatlan, zö...
z. Nem kisel...
ajánlotta, mint...
so...
Amikor errő...
segyes dolyf...
meg...
— Engem a...
gyobb filozófi...
az akadémiai...
felér azzal, t...
ténylegesen b...
Ennem Bergso...
többi nem for...
Vigazsképpen...
G...
Egy bolga...
barátnál szál...
teiben mindig...
nincs nyugta...
A hatalmas, b...
kokon keresztü...
Louise platiná...
időjárás harap...
van, s meg...
nagy színész...
reven, szívélyt...
leu szemben...
tőség, majd...
messzire kihuz...
tán, magas g...
hiszem, az ara...
százados kard...
tuskak képzele...
ban mulatok...
dor mondta e...
a színész...
mivelhogy nem...
Napoleont, ha...
játéka, el is h...
A zöld selye...
gesztenyebarna...
hatalmas zsebb...
ta után kutat...
ajkai közé szö...
a gyufát. Ki ve...
Ját...
— Nem rag...
élethez? —
— Csak addi...
tok és játszha...
be? Nem for...
érdekes... A...
voltam...
Kissé felenge...
most már kedv...
... apró...
mondóm, amik...
Szentpéterváro...
lettem, innen...
vea; Sacha, n...
komonyikunka...
megy a papa...
„Dolgozni, h...
resse azt, amib...
tek”, felelte...
Nem értettem...
„Ejnye, há...
mondta...
Akkor apám...
ház tagja volt...
zai a gondolat...
el, hogy játsz...
ni, játszanai é...
lent. Azzal a...
tem fel, hogy a...
élei azonos fog...
nimák. S ez n...
meg soha...
— Bocssáson...
vigjáték meste...
zet, talán na...
Nehéz vigjáték...
— Ön tréfál...
koreoran. S tud...
szerelem a tréf...
— ...ha azok...

(9)

3.

A deputáció

Általános megrökönyödés. „Az élő puska megbukott!” („Puska” középiskolai értelemben.)

Erre összeültek a nyolcadikosok s küldöttséget neszettek Blau tanárhoz, mégpedig a tanári szobába, hogy a kilencvenéves rektor, Bloch Mózes és Bachertata jelenlétében „kérjenek kegyelmet...” Mai napig sem tudom, milyen érvekkel védtek meg a tanári kar magas színe előtt. Csak később hallottam azt is, hogy a küldöttség vezetője a már maturandus Kandel Samu volt.

Ha senki más, de Blau tanár úr tudta, hogy a fiúk fel akarják használni „puskának” a héber tantárgyak számára. De még a teológia hallgatói is — a héber disszertációs munkáikhoz.

A küldöttség sikerrel járt. A bukás ugyan bukás maradt, de próbaképpen passzív növendéke lehettem az iskolának chanukáig. Mégis botrány tört ki, mégpedig országos: a Rabbiképző Intézet ugyanis a Röck Szilárd-utcában volt, „A NAP” című első boulevard-lap szerkesztőségének szomszédságában. Ennek a nagyszerű, első, igazi riportlappnak Braun Sándor és a magyar újságírás — Izráelben elhunyt — korifeusa, Hajdu Miklós voltak szerkesztői. A lap valamelyik szemfüles riportere megszerkesztette a szenzációt (nehéz ma még elképzelni is, milyen világrengető dolog volt akkor, hogy tanítványok megfellebbezni merészkedjenek tanáruk itéletét!) és másnap Budapest utcáin egy percre megállt a forgalom a „Lázadás a Rabbiszemináriumban!” rikkancsbombóléstől.

Te Jóisten! Most pakkolhatok újra jesivát keresni magamnak. Jesivát? A „kitérés” után?

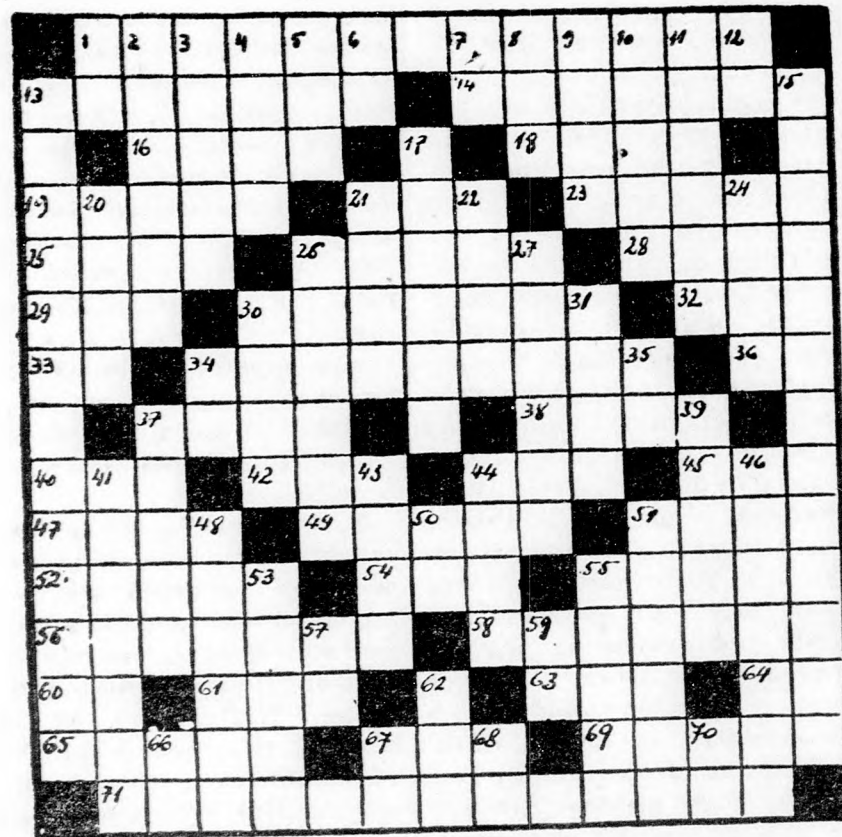
De nem! Blau tanár úr volt az, aki láthatatlanul kezét nyújtott nekem és kiemelt a pokol fenekéből. Mindezt két évvel később tudtam meg az intézet pedellusától, Smareglától — becsületszavamra mondom, így hívták: Smareglá, aki egy illatos Média-szivarért elárulta nekem a tanári szoba titkát. — S nem voltam passzív hallgató chanukáig sem. Blau tanár úr úgy foglalkoztatott, hogy elátkoztam héber tudásomat. És a chanuka-szünet után ki is nyilatkoztatta szentenciáját:

— Feuerstein! (Felállottam.) — Üljön le! Jobb, ha ilye hallgatja végig, amit mondok; úgyis csak addig emlékszik rá, amíg áll. Engem nem érdekel, hogy maga mit tud, engem az érdekel, mit tanul?

Csak később értettem meg ennek a látszólag paradoxális igazságnak a mélységét. Volt nem egy talmudtudással nyakig telt jesiva-bócher, aki hanyag tanuló volt a héber tárgyakban s végül éppen a héber tudományokban való hiányosságai miatt bukott meg. Ezzel szemben Schlesinger Sámuel például, aki sose látott jesivát, Magyarország egyik legnagyobb Talmud-tudósává nőtt szorgalma által.

Blau tanár úr hallatlanul éles szatirikus volt. Szatiráját különösen a nemzsidó talmudtudósok ellen irányította, akik a Talmud „gránátalmájának csak a héját rágták”, míg tartalmát meg se szagolják.

KERESZTREJTVEŒY MARCIUS 30.

Vízszintes: 1. Festőzsni. 7. A fal része. 13. Balkán folyó. — 14. T. A. E. 16. Jófajta magyar alma, névelő. 17. Román politikus volt. — 18. Kiszáslal kikötő. 19. Vissza: katonai szövetség. — 20. A bároság. 22. Kezdet mássalhangzó. 23. Felszólítás a varrónőhöz. 24. Vissza: orosz folyó. 25. Tiszta mint... 28. Idegen természetű, fonet. 29. Egymásután következő betűk. 30. Vissza: kérdező, idegenül. 31. R. G. A. — 33. Oda magánhangzó. 34. Törvény, franciául, fonet. 35. Vissza: magyar csillagvizsgáló intézet volt itt. 38. Lusta. 39. Női név. — 40. Vissza: öröm, franciául, fonet. 41. Ez a sorsunk nyáron Izráelben. 43. Vissza: angol beteg. — 45. I. K. 47. — Vízszintes 30. benne. 49. T-vél víz van benne. 50. Betegség. 52. K-val javasasszony. 55. Vissza: kínai névvezető. 56. Vissza: mitológiai alak, hármann voltak. 58. Vissza: vonatkozó névmás. 59. Vissza: cseh név. 61. Nagyon, franciául. 62. Vissza: héber panasz. 63. E-vél izráeli miniszter. 64. Francia szerszám. 66. A. S. A. 67. Bűvőhely, névelő. 68. Afrikai főváros. 69. Latin igazság. Függőleges: 1. A rák okozza. 2. Vissza: mezőgazdasági szerszám. 3. Mulat. 4. Perzsa. 5. Nád mássalhangzó. 6. Görög sziget. 7. Zeneszerző. 8. Kicsinyítőképző. 9. Hangszer. 10. Erre szóló értékpapír is van. 11. A ferre része. 12. Nagy síkságok egy rajtja. 13. mond. 14. Moszkvai chomec. 21. Vissza: Hortobágy. — 23. Pszichoanalitikai fogalom. 26. Bűncsőző sző. 27. Olvass, héberül. 30. Ilyen szél is van. 32. A díszpórá, héberül. 34. Európai valuta. 35. Áldást mond. 36. L. A. I. 37. Régi. — 40a. Tengeri kalózkod. 42. Idegen ív, fonetika. 44. Felhőfajta. 46. Vissza: korbácsoló, 48. Francia névmás. 49. Régiés kincsorszám. 51. Iskolai szerszám. 53. Román politikus volt, vissza. 54. Fokozat, héberül. 55. Torok, keverve. 57. Héber gazdag. 60. V-vél hordja. 65. Lát, mássalhangzó. 67.

— Feuerstein, tudja-e, mi a különbség a zsidó által irt héber grammatika és a gój által irt héber grammatika között? Üljön le, kérem, úgyse tudja! A zsidó által irt héber grammatikának sémá-példája a „pokád”-ige. „Pokád” minden jót és minden rosszat jelent. Hálaérzést ápolni és bosszúérzést, haragot tartani, büntetni és megjutalmazni, stb., stb. De a gójnak csak egyértelmű sémá-példája van: „kotál”, ami csak annyit jelent, hogy „ölni”.

Volt azonban egy gój, akit Blau valószínűleg istenített: Hermann Strack, a németországi héber tudós, aki 16 éves korától kezdve, egész életét (74 évet élt) a Biblia, a Talmud, a héber nyelv és a zsidóság kutatásának és védelmének szentelte.

— Feuerstein, ha valaha gazdag ember les, amihez semmi reménye nincsen, — üljön le, kérem — alapítson majd ösztöndíjat annak számára, aki kiegészíti majd Strack héber grammatikáját. Ha csak egy fillérrel alapítja meg a díjat, mégis milliókra fog nőni, mert senki sem kaphatja meg. Miért, Feuerstein? Üljön le kérem, úgyse tudja, miért? Mert nincs olyan pont az egész héber nyelvben, amelyet Strack kihagyott volna az ő dikdukjából.

S egy dolgozatot bírálata alkalmával:

— Feuerstein, ma újra megfosztotta a világot egy dágéstól. Tudja-e maga, mi a dágés? Üljön le, kérem, úgyse tudja. Volt egyszer egy nagy nemzet: Egyiptom. Elpusztult s egyetlen emberi irmag sem maradt belőle. Utána jött még egy nagyobb nép, a görög. Egyetlen ember sem maradt belőle. Azután jöttek a rómaiak. Egy se maradt meg belőlük. S eljön az idő, amikor a világon most élő népek mind el fognak tűnni, s nem marad majd belőlük egy lélek se. De ha egy héber betű eltűnik, ottmarad a helyében egy dágés!

Vagy a Bibliával kapcsolatban:

— Feuerstein, tudja-e maga, mire való a bibliai versek megszámozása? Üljön le, kérem, úgyse tudja. A bibliai versek megszámozása arra való, hogy az antiszemita héber tudoncok, a Treitschék s az ifjok Delitschek ne lopjanak belőlük és ne csempésszék be más közéleti népek, unalmas kultúr-tárait. Erre mit tesznek ők? Mégis lopnak. Erre mit tesznek mi? Megtanuljuk kívülről. Hadd tanulják kívülről az ősegyiptomi, asszír és babiloni gyerekek is, ha vannak ilyenek a világon!

4.

Sorozáson

— Ne hidd, hogy van véletlen az emberi életben — mondta nagyapa. — Minden úgynevezett véletlen hosszú éveken keresztül fejlődik, készül és érlelődik.

Hazajöttem az iskolából, asztalomon katonai behívót találtam: sorozásra? Hát ez mi? A háziasszonyom tizenöt éves kislánya végigné rajtam s azt mondja:

— Nem is tudtam, hogy már huszonegy éves.

— Ki? Én? Hát úgy nézek én ki?

— Hát — felelte és újra végigné rajtam.

Nem voltam valami posztá, dögvóros kis legény. Nem úgy táplált engem nagyapam, de huszonegy éves?! A katonai irodában furcsáltak a koromat.

— Nem vagy te a bátyád? — kérdezte egy őrnagy. Irj csak haza. Neked Miskolcon kell előállnod, fiam. Nézzék meg otthon, mi a hiba? Legjobb lesz, ha hazautazol.

Nagyapa nagyot nézett otthon.

— Hát ezt hogy csináltad, kölyök? Benzinkocsin (ez volt akkor az új, lónélküli kocsi, az autó neve), utaztál be a jövőbe?

— Az anyakönyv Benedikén volt. Átutaztunk a benedeki rabbihoz. A rabbi megvizsgálta az anyakönyvet. Semmi hiba. Nem tévedés. Huszonegy éves vagyok.

Nagyapa is, a rabbi is, összeráncolták homlokukat.

— Ki volt akkoriban az anyakönyvvezető? — kérdezte hirtelenül nagyapa.

— A boldogult dáján, reb Pinchesz, nyugodjon a mennyországban — felelte a rabbi jámboran.

— Reb Pinchesz? Az a gézengúz, hogy a sir hányja ki őt, mint a részeg gyomra a zabát? Kije él még?

A gyereklekű rabbi nem tudta megmondani.

— Meg kellene kérdezni a rebecent.

Behívta a rebecent, persze, hogy az tudta.

— A szülésző, a nyakiglab Sprince, a reb Pinchesz özvegye, — mondta a rebecent — a Sprince-Hudl.

Elhozták Sprince-Hudl. Jó fejfel volt magasabb nagyapánál is. Azóta se látam ilyen hórihorgas asszonyt.

— Mondja, asszonyom, miért hamisította meg a maga férje az anyakönyveket? — kérdezte nagyapa egyenesen, in medias res.

— Kérem szépen, a torkomon jöjjön ki, ha egy falat kenyert is ettem abból a cudar pénzből, amit az a kileváté (sérves, már mint a boldogult ura) uzorás kapott a cinkosaitól, hogy öt évvel öregítse meg gyerekeit, hogy ne legyenek majd katonák, ha felnőnek!

— És mit csinált a pénzzel, ha nem haza adta? — kérdezte nagyapa.

— Mind elveszett, hogy a giliszta ne hagyjon belőle egyetlen csigolyát se a feltámadás napjára! Kiadta uszorrába, oszt a megnyúzott emberek elhatározták, hogy frászt adnak neki vissza.

És sirva tetta hozzá:

— Egy kopott garast sem adott a házhoz abból a pénzből!

Nagyapa egy egész forintot adott az özvegynek.

— Jól van, asszonyom. Itt van purimra. Oszt' táncoljon egy vigat boldogult férje szomorú emlékére.

Az asszony nem hitt a szemének. Megköpöste a monétát és boldogan távozott. Az ajtóban kétrét hajolt a női Góliát.

UIKELET

REJTVEŒYNYPALYAZAT
SZELVEŒY

PARTONKIVÜLI NAPLAP

1956. MÁRCIUS 30.

Név:

Cím:

A rabbi nem tudott szóhoz jutni. Ilyen volt a dáján? Egy dáján?!

— Át kell írni az egész könyvet, — mondta a szent-életű, vén gyerekember. Levonni őt évet.

— No és azok, akik a hamisítás után születtek? Ki tudja, hol kezdődik? Kérdés, vissza lehet-e őket küldeni az anyjuk méhébe? — mondta nagyapa és tisztelődját adott a rabbinak. Aztán búcsúztunk és mentünk. Még hallottam, amint a rabbi mondja a feleségének:

— Szurelében, itt van purimra. Mondtam neked, hogy Isten gondoskodik majd borrhól?

— Most már tudod, köllök, miért hamisította meg az a kaftános haramia az anyakönyvet? — mondta nagyapa útközben. — Hogy néhány év múlva a rabbinak legyen purimra egy üveg bora.

— Lesz ebből a pénzből tíz üveg is, — mondtam.

— Dehogyan lesz, — mondta Nagyapa. — A többi szétosztja az iszákos, disznó koldusok között. De mi lesz veled? — kérdezte. Jól megnézett és meg is forgatott a tenyegyem körül. — Semmi baj, köllök, legfeljebb szolgálai fogsz. Jegyezd meg: semmi sem tragédia, amit más csinál velünk.

A miskolci ezredorvos rámnézett, aztán azt mondta: — Le se vetközz, fiú! Egész nyugodtan besorozhatlak ugyan, mert vannak nálad nyápicab legények is uniformisban. Te a benedeki koravén ifjakhoz tartozol. Jobb lesz te nekünk öt év múlva. Mars az iskolába!

5.

Vissza az iskolába

Az iskolába visszajövet, Balog tanár úr reagált a sorozásom furcsa ügyére.

— Mi az, Feuerstein, maga már megint mit fondekodott ki, csakhogy elmulasszon két heti tanulást?

— Tanár úr kérem, én...

— Csak semmi szofisztika. Összesküdtött maga ellen egy egész hitközség, hogy munderba álcázza?

— Sőt, tanár úr kérem...

— Semmi sőt, semmi szofizmus, inkább mondja meg nekem, mi a ballada, de ha nem készült, hát ne beszéljen, ez nem fecserész-intézet.

— Kérem, tanár úr, mi még nem tartunk a balladánál.

— Már megint szofizmus.

S így tovább, míg el nem jutott a velencei gondolások ó-talján dalaihoz és az osztály úgy hallgatta, mintha egy gondola-flotilla kórusa adott volna szerenádöt Szelené-Luna istenasszonynak.

Balog tanár úr valamikor színésznek készült, de mivel hogy nem akart fellépni csakis Goethe „Torquato Tasso”-jának főszerepében, otthagya a színpadot.

Balog tanár úr egész életét kereszttől fordította Danu „Isteni színjáték”-át, de soha nem fejezte be.

Balog tanár úr irodalmi óráján mindenről beszélt mindenről a világon, különösen Velencéről, az Isten és az Ember közös géniuszának eme fantáziájáról, csak éppen a kijelölt tan-témáról nem.

Balog tanár úr bejött az osztályba, felakasztotta dinya kalapját a falon nem lévő szegre. A keménykalap egyet koppant, sőt gurult a katedra padlóján. Balog tanár úr leült, két lábát a katedra-asztalra fektette és lábfejeivel mutogatott arra, akit felelésre szólított. Mert, habár az összes neveket jól ismerte, sose tudta, melyik kije?

— Nébel!... Nem maga, hanem maga, — mutatók lábával Schulsingerre s ilyenkor se Nébel, se Schulsinger helyreigazítása nem használt. — Miről beszéltünk a múlt órában?

A kérdező erre körülbelül harminc témával felelt, de csakis olyan témákkal, amelyekről Balog tanár úr tényleg beszélt. Jaj volt annak, aki hazudni próbált, vagy tévedett és olyan témát mondott, amiről nem volt szó a múlt órában.

Kann Izsóval például az történt, hogy Balog tanár úr kérdésre találomra így felelt: „a gyönyörűség lagunáról.”

— Maga, fiam pakkoljon össze, utazzék azonnal hazra és ugorjon be a Latorcába! (Ez nekem szót, én voltam az egyetlen Latorca-melléki az osztályban, de ő Kann Izsónak mondta.) Mert az ilyen rinocérosz-szarvú hatókörnek nincs helye ebben az intézetben, tehát sehoh a világon. Mars ki!

Kann Izsó felállt, hogy menjen.

— Mi?! Maga el akarja bliccelni az órárt? Üljön csak vissza és holnap reggel tűnjék el a városból! Értette?

A következő irodalmi órán (kalapakasztás, lábak asztalra):

— Na, hékasok, miről is beszéltünk a múlt órában?

Kann Izsó: A lagunáról és a Latorcáról volt szó, tanár úr kérem.

— Nagyon helyes, Engelberg. Tehát...

6.

Messiási gyötrelmek

Ez a Balog tanár úr képviselte, sőt, szimbolizálta a rabbi-képző alsó és felső osztályainban, az első világháború előtt Budapesten dúló történelmi jelentőségű harc frontján parázsoló hazafiai fanatizmusát. A harcok két különböző síkon mozogtak és egy közös nevezőjük volt, a magyar patriotizmus: az irodalmi harc, amely Ady körül zajlott és a cionizmus harca, amelynek a Makkabeában volt a főhadiszállása.

Balog tanár úr, aki akadémikus volt és természetesen a patriotizmus megtestesült lovagja, azt mondta Adyról: „Ezt a korcsabúzi mélyet ki fogjuk vitriolozni a mi egészséges magyar irodalmunkból. És ez a ti feladatotok! Akit pedig rajtakapunk Ady Endrével való irodalmi talánságon, az kap majd az intézet kasszájától egy határ méregre, hogy végezzen nyomorult lelkevel!”

S ugyanakkor az osztály felénél ott volt a „Vér és arany” frissen megjelent kis kötete a pad fiókjában Ady arcképevel. Az arcképből kismorogó pillantása könnyes csalt ki szemünkből.

(Folytatás vasárnap)

Eredetileg csak vöröl akartam írni népeles és pompázó, újfajta esküvőben. De szarrikában. De szarrikában, benne volt, a régi zsidó lak, melyek hegy magyar falvakban sokban zajlottak. És hogy e nagy mény színhelyét, ról az Óceánon-ték át, annak hő ténete van.

Poros, szürke, volt az enyém, szalig nőtt virág. húzódtak a nagy és arany ködöveivel. Valahol, a búzar a délibáb közt élt magyar alföldön rabbinert tisztelt szőlőtőkék és volt a tiszteletes szőlőt, azt a virágtól élt lástól súlyos mat, mint a hara református püspök.

A mi családnak beröltön át szolgált Urat és szolgált zonyára tovább. Ur, valamennyi ba szakadt zsidó se együtt, nek nem mond.

Nagyanyám érta, hogy királyi laktunk mi, mi róditunk a kálvi közelébe. Mert dünk egyenest I házából ered. I kezdte a levezet rint elakadt vala kodónál, vagy pr hipp-hopp, felpa kor fantáziájána s pár ezredévet termett saját szü.

A királyok és p aztan mindjárt dedapa került messzeföldön hi dásáról, bölcses datévíj erejéről.

megyei kis váro éltek, távoli or elzarándokoltak hogy ilyes-bajos szorult helyzetű ember tanácsát szin állandóan csikkal, lovakké szer udvarházak szonyai is hozi batárjaikon, a s vagy szemmel v.

Sok bölcs könyv apa és füvekből, készítet fözetei lán levőt is meg. Ebből a pompás sztikumba burkó ból került nagy alföldi faluba.

otthonának eml sokfőüku komót, ni tudó ajkai rancolt paraszti réklitket, két horodt hétéközni baton változott é ékszerben pomp vé. Minthogy v

mény, józan, küzdő, meg egy pa érzés és kö is.

Nem volt kö a szinmagyar k tani, a jövő szü az ősi örökség g lemet. Itt nem

lüliről is hét lak utca kerítését, zsidók kint esav fényes mezőkör melegedő, tava a szivük tele le sal, szerelemme akartak, új él nyújtották kez délibáb felé...

De a háza - ságos Mindenh háza nem hata a kinti nyugta idegen erők, láz tek a jámbor könyvtől sem

senki a család viselés kegyel rőf, sem icce, olló, nem hét

Hegyen-völgyön lakodalom

Eredetileg csak egy esküvőről akartam írni, egy ünneplésről és pompás menyegzőről, újfajta esküvőről, Amerikában. De szót színeiben, benne volt a színe, az íze, a régi zsidó lakodalomnak, melyek hegyen-völgyön, magyar falvakban és városokban zajlottak le valaha. És hogy e nagy családi esemény színelvét, a Tiszántúlról az Óceán-túrra helyezték át, annak hosszabb története van.

*

Poros, szürke, nagy falu volt az enyém, szikes földjén alig nőtt virág. Határában húzódtak a nagy búzamezők és arany köveivel a délibáb. Valahol, a búzamezők, meg a délibáb közt élt ott, a nagy magyar alföldön a zsidó. A rabbinert tiszteletes úrnak szólították és volt, hogy ez a tiszteletes szebben beszélt az a virágtól ékes, káromlástól súlyos magyar nyelvet, mint a haragos szavu református püspök.

A mi családunk három emberből állt, akik ott az Urat és szolgálta volna bizonyára továbbra is, ha az Ur, valamennyi magyarhonba szakadt zsidó tiszteletesel együtt, nekünk is fel nem mond.

Nagyanyám erősen állította, hogy királyi palotában is laktunk mi, mielőtt odavándorítottunk a kálmánista Róma közelébe. Merthogy családunk egyenest Dávid király házából ered. Igaz, ha elkezdte a levelet, rendszerint elakadt valamelyik uralkodónál, vagy profétánál, de hipp-hopp, felpattant ilyenkor fantáziájának táltosára s pár ezredévet átugorva, ott teremtett saját szülői házában. A királyok és proféták után aztán mindjárt a nagynevű dédapa került sorra, aki messze földön híres volt tudásáról, bölcsességéről, csodátevő erejéről. A szatmármegyeyi kis városkában, ahol éltek, távoli országokból is elzarándokoltak a hívők, hogy ügyes-bajos dolgaikban, szorult helyzetükben a szent ember tanácsát kikérjék. A szin állandóan tele volt kosákkal, lovakkal, nem egyszerű udvarházak nemes asztrionjai is hozták csengős batárjaikon, a súlyos beteg, vagy szemmel vert gyereket. Sok bölcs könyvet írt dédapa és fivérek, gyökerekből készített füzetek még a halálán levő is meggyógyították. Ebből a pompás, rangos, misztikumba burkolt szülői házból került nagymama, a kis alföldi faluba. Csodálatos otthonának emlékeit elzárta sokfokú komótjába, hallgatni tudó ajkai mögé. Sűrűn ráncolt paraszti szoknyákat, rédkiket, két festőkötényt hordott hétköznap, csak szombaton változott át selyemben. Ékszerben pompázó királynővé. Minthogy volt egy kemény, józan, hétköznapra küzdő, meg egy színes, csupa érzés és költészet lénye is.

Nem volt könnyű abban a szinmagyar közösségben tartani, a jövő számára őrizni az ősi örökség gyökerét, szellemét. Itt nem zárták el bejáról is hét lakattal a zsidó utca kerítését, kapuját. A zsidók kint csavartak a napfényes mezőkön, a nyirkos, melegegő, tavaszi földeken, a szivük tele lett vágyódással, szerelemmel — ha azt akarták, új életutakat, ki nyújtották kezüket a közeli délibáb felé...

De a házba — hála a jószágos Mindenhatónak — a házba nem hatolt be semmi a kinti nyugtalanságból, és idegen erők, lázak, nem törtek a jámbor sziverekre. A könyvtől sem távolodott el senki a családban, a Gondviselés kegyelméből, sem rége, sem icce, sem ár, sem oló, nem hétköznapiasították el, azokat a könyvet forogató, könyvet író kezeket...

Ha felszerezték a gyerekek és eljött az ideje, hogy élettársat keressenek számukra, akkor is elsősorban a családban néztek szét. Nagymamának szerencséje volt. Két szépséges lánya számára, két testvére házában ért, két tudásban, jámborságban méltó vőlegény. Két nap egymásután volt akkor lakodalom a nagymama házában. A főző, meg süttő asszonyok már hetekkel azelőtt ott dolgoztak, a klezmerek, meg a marsellik is ott lebzseltek már jóval a nagy nap előtt. Az összes parasztházakat kiszellőztették és kimeszelték a faluban, pedig se karácsony nem jött, se feltámadás. Az ablakokra cifra papírból függöny aggtattak, kancsót, lavort, kétfüllű csuprot vettek az edényes zsidónál. Mert ára volt most az ilyen luxussal berendezett vendégfogadónak... A Hajduságból és a Kunságból, Biharból és Szabolcsból, Gömörből és Borsodból — de ahány vármegyére volt, annyiból, amerre csak a jó Jehovájuk szétszalajtották őket, özönlöttek a zsidók a faluba. Két lánya esküdtött az öreg tiszteletesnek... Jöttek vonaton és szekéren, tutajon és kompon. Jöttek selyemben, atlaszban, lüsterben, szövetben, — kis kalapban, nagy kalapban, szőrmés bársony füvegekben. Voltak, akik azt vallották, hogy csakis csak fehér harisnyában, csattos cipőben, fekete selyem térdnadrágban zsidó a zsidó. Tömegtelen sok bölcsesség hangmód az azon a lakomán, mint a nehéz, mézes bor a vérben, futott szét a Tóra szent tüze a lélekben. Nem is tudni pontosan, milyen mámor-extázisban táncoltak, énekeltek ott két nap, két éjjel... Napokat, éveket, szép kerek évtizedeket pergett le az idő, minden ment a maga útján, a Messiás eljövételéig, nem volt különösebb terve, vagy kívánsága a családnak...

Aztán jött a fergeteg és a Hajduságból, Kunságból, Biharból és Szabolcsból, de ahány vármegyére volt, annyiból a kehilák, a rabbinerek és tiszteletesek, a szelid arcú kis papnék és a fejedelmi házból való nagymamák...

A családból majd negyven rabbi nem tért vissza. Az a kevés, aki visszatért, talán csak egy Eget vádoló, súlyos „Din Tóra”-ra tért be régi templomába, csak egy kád-disny iudre régi otthonába. Aztán ment, amerre vitte a hajó. Az óceán sodorta a zokogó hajók utasait, elnyelte könnyeiket, nagy hullámai elborította a véres, bánat-termő földet, amely egy ideig házuk-hazájuk volt. Aztán kitétte őket nagy partjára, bőségébe és kietlenségébe, mint előttük már olyan sokat, annyiféle bánat, nyugtalanság, reménység hordozóit...

Az ajtóra kitétek egy névjegyet, vagy táblát és azután az a névjegy és tábla volt Derecske, Szeged, Csongor, vagy Fehérgyarmat... Új hívek gyűltek köréjük, új nyelven beszéltek, másfajta jellegzetességeik és szokásaik voltak. Az élet is más formát és gyorsabb iramot kapott. De a tábla-illúzió az ajtón és a fájó nosztalgia a szivben megmaradt.

A gyerekeik egyetemre mentek, doktorátust szereztek, hibátlan angolt beszéltek és emlékeiket úgy futtatták be és borították el új élményeik, mint a friss, fényeslevelű folyondár.

A fejedelmi házból való nagymama, aggódva figyelte őket, csillagokkal kivert, égboltszínű keszkenője alól a mennyből. Vajjon vajjon, ha új fészkek ideje jön el, ebben a behemót nagy kehilában, Amerikában, ebben a megszedett, meggyérült kis családban, lehet-e, akarják-e úgy, ahogy régen volt. Erre egy fényesszárnnyu angyal — bár tiltották a szabályok, — megmutatta nagymamának a Jegyesek Könyvét, a születés előtt negyven nappal egymásnak rendelt, egymásnak kihirdetett párok nevének. Nagymama két dedunokáját látta egymás mellett a Jegyesek Könyvében.

Klezmerek nem voltak, a zenekar tagjai elegáns szmokingban jelentek meg és sűrű hegedűk helyett, vidám, pezsdítő muzsika hangjai szálltak a fényesen kivilágított termekben. Habverők, üstök, fedők sem cintányéroztak, sütő-főző asszonyok nem sürtögték-forogták, toll, halpikely nem ropkódott, liszt- és kukorfelhők nem úsztak a lakodalmas ház konyhájában. Bútorokat nem mozgatott el a helyükről, izgatott hangok nem harsogtak és kommandiroztak tűzhelyek mellől és konyhai pódiumok magaslatairól. Szállásainálók sem cikáztak a frissen meszelt, zsidó-váro parasztházak között. Pedig jöttek a vendégek, New-Yorkból és Washingtonból, Chicagóból és Detroitból, Patersonból és Passaicból, — de ahány város és falu, annyiból... Jöttek a híres ezüst expresszen, a pace-makeren, álom-autókon és repülőgépen... Már esteledett. A Riverside Palace szálló termében kigyúltak a csillárok. A terraszról le lehetett látni a Hudsonra, amely csillogva verte vissza a város fényeit és amelyen kis hajók, kompok, tutajok úsztak, mint a Tiszán. A menyasszonyt szőnyeggel borított emelvényre ültették, bársonykarosszékre, mint ott hon. És a jó szellemek,

akik ilyenkor ott állnak a menyasszony karosszéke mögött, aranyhálóval fogták el a sok good-luck-ot, meg happiness-t, melyek ott ropkódtak, zsongtak a fehér virágkoszorú fölött. Joe zenekara játszott, a násznép vele zümmögött és énekelt. A falmentén úgynevezett „roskadásig telt” asztalok álltak. Egy pillanatra mintha megjelent volna az ajtóban „Fró Blime”, széles, fehér kötényben, tűzlángtól és diadaltól pirosra gyúlt arccal, hogy lássa, mint tünnek el ihletett fantáziájának remekei a vendégek torkán. De nem, csak egy frakkos, lakkcipős, elegáns úr hordozza időnkint végig parancsoló, hadvezéri pillantását asztalokon és felszolgáló pincérekben. Dölyfős szivében nyoma sincs a Fró Blime áhitatának és izgalmanak. Hiszen tudott dolog, hogy ebben a „cater”-ben, a pástétomból alkotott pávától a csodálatos gyümölcsökkel telt ananász-kosarakig, minden a legnagyobb rendben van...

Jaj Istenem, viszik a menyasszonyt, a násznép már elfoglalta helyét a nagy szertartásterem karzatán. Lent a teremben, csak a legszűkebb család maradt, az egész közeli rokonság. Előbb persze a „marcholás” ejtették meg, akarom mondani a lasú, ünnepélyes felvonulás. Koszorúlánkok, vőfélyek, nászasszonyok és nagynénik, egyenkint felvonulnak és elfoglalják helyüket, kétoldalt, a bejáratnál az emelvényig, ahol a mennyezet áll. Ezüst kandelaberekben nagy templomi gyertyák égnek, Joe könnyelmű, jazzos szivéből, nászinduló száll... Fent az emelvényen, álló virágból, zöld lombokból álló lugásban, valóságos, díszes menyegzői sátorban, vár a vőlegény.

Es ott... ott... az egyik sarokban, ünnepi ezüst brokáruhájában, gyönyörű, csipkés főkötőjében, a fejedelmi házból való nagymama áll. Olyan sok sűrű után, olyan nagy hallgatás után, újra vőlegényt „zingolnak” a családban. És mint egykor, rang szerint, kor szerint, felosztják egymás között a nagy tisztségeket, kinek a kidúsint, kinek egy áldástmondást, kinek a ketubá olvasását. Egymás után szólítják az emelvényre őket... És jönnek sietve, izgatottan, ki cillinderben és frakkban, ki szövetben, posztóban, ki a hagyományos selyemben, bársonyban... Egynek sincs köztük idő-fényesített nadragja, zöldre öredgett lüsterkabátja. Talán soha olyan jó módban, rangban, anyai békességgel és megbecsüléssel övezetten nem élhettek, mint most. Talán soha olyan nagy közösségek élén, olyan nagy városokban, olyan széles munkaterületen nem működhettek, mint most. Mégis-

gégis, nem az amerikai városok és körzetek lelkipásztorait szólítják fel az esküvői szertartáson való részvételre. Régi-régi neveket idéznek, fakult, tépett talárokot öltenek. Vér-lángba süllyedt magyar falvak, könny-ártól elmosott magyar városok rabbinusai, tiszteletesei vonulnak ott fel, mint-ha egyenesen Nádudvarról, Derecskéről, Csongorból és Fehérgyarmatról érkeztek volna meg...

Nagymama ezüst brokátjában, csipkés főkötőjében, bölcsen, megértően mosolyog. Ő tudja miért...

Amerikától búcsút véve, ellátogattam Patersonba, kis huzom új otthonába. New-Yorktól autóbusszal egy óra oda az út. A szikrázó téli napsütésben csillogott a hó, a kedvtelen, szürke Hudson hirtelen kébbe öltözött és melengette dermedt testét a ráhulló arany paraszak alatt. A fák is száritgatták azott, sárgea és piros levélruhájukat mely a nagy, nyárutói táncból rajtuk maradt. Paterson nagy város, széles utcákkal és terekkel, impozáns köépületekkel, kulturális intézményekkel. De felhőkarcolói nincsenek, az egészek inkább kedves, üde kertvárosjellege van. Földszintes, vagy egyemeletes faházak. Sok fa, bokor és virág.

Az egyik, úgynevezett „mosolygós ablaku” ház előtt megállók. Egy ideig járkálok előtte, mielőtt rá tudnám magam szólni a belépésre. A ház mellett templom, a templom előtt tábla — „Israel Center”. Az istentiszteletek rendje, a „rebáj” neve... Az előttem oly jól ismert névben, két betű, az „e” — és a „z” — hiányzik. Ugy jobban tudják olvasni az amerikaiak. Aztán a két másik betű, a dr., hozzá van téve. Azt szívesen olvassák az amerikaiak. Otthon, eme két betű körül, nagy, nehéz viták folytak. A két betű, mint két sallangos, tüzes táltos, ismeretlen, messze utakra ragadta a szent és szigorú falak közt álmódokat. És soha-soha senkit nem hoztak vissza.

Itt, Amerikában, nem csinál nagy bonyodalmat a két betű. A fiatalok autón járnak, nem szédült, féket nem tűrő táltoson. A kormánykerék az ő kezükben van és az útjaikat tudják.

A „rebáj”-ság nem az az ódon, súlyos korona többé, mely örökségül rájuk maradt, hanem új és önként vállalt feladat. Nincsen udvara a rebájnak, nem tévelygők, gyogyirt áhitók, szemmel vertek gyűlnek köréje. De zsidók, akik szomjas lélekkel keresnek valamit, és akiket el kell vezetni valami felé. Egy új fényű, régi igazság felé... És ez a kis faház talán mégis a mi régi portánk, amit a nagy földcsuszamlás idesodort...

Révülten nyujtom ki kezem a koppantó után, amelyel nagymama kapuja nyitott és úgy tűnt, a villamoscsengő kicsit kuncogott remegő ujjaim alatt...

Marilyn Monroe mondta: — A világ nőinek a fele azért boldogtalan, mert nem lehet az övék az, aki a világ nőinek a másik felét boldogtalaná teszi.

Jókai Mór anyja, a puritán légkörben nevelkedett Paulay Mária, Szigligeti Ede lakásán ismerkedett meg fia későbbi feleségével, a nagyon szép Laborfalvy Rózával. Szigligetiné, aki nagyon rosszul beszélt magyarul — német volt az anyanyelve — igyekezett megnyugtatni a színésznőtől fiát féltő Jókainét. E célból ezt a kis jellemrajzot közölte Laborfalvy Rózáról:

— Tessék hinni, van ő egy rendes, bátor leány. Mikor gyerek neki van, maga aztat szoptat és nem szégyenli...

Egy hollywoodi társaságban arról beszéltek, menygyire nem lehet megbizni a nők szavában, mire Eddie Cantor megszólalt: — Ezen igazán nincs mit csodálkozni, hiszen a nőket már a természetjog alapján is megilleti, hogy véleményüket bármikor és akárhányszor megváltoztassák.

Nagy emberek mosolya

Erdekes karriert futott be a 17-ik század közepe táján Beck báró aki híres hadvezér és Luxemburg kormányzója lett. Hősiessége elismerésül nemesítették és ezért kapta később a bárói címet is. Egy udvari ebéd alkalmával egy született arisztokrata fennhéjázva beszélt Beck báróval és amikor ezért őt felbossúsította, megígérte, hogy alacsony származása miatt nézi le.

— Soha sem tagadtam — válaszolta Beck báró — hogy postáslegényeségből küzdöttem fel magam azzá, ami vagyok. De a különbség közöttünk az, — tette hozzá Beck báró — hogy te mosollyal az ajkán, — hogyha netalán én született volna postáslegénynek, úgy még ma is az lenne!

Mark Twain az utcán sétált. A szájából a legolcsóbb és legrosszabb szivar lógott. Ekkor találkozik a kiadóval, aki egy kiváló minőségű havanna-szivarzót minősíti.

— Miért sziv ilyen vacak szivart? — kérdezte megütöközve Mark Twaint.

— Mit csináljak — válaszolta a nagy humorista, — hiszen a jó szivarokat a kiadóim szivják el előlem.

Pinay, francia külügyminiszter a napokban magán-társaságban, fehér asztal mellett Adenauerrel való legutóbbi találkozásáról beszélt.

— A kancellár legutóbb komoly betegt volt — mondotta Pinay, — ezért igazán meglepett, hogy lábbadozón, mennyi fiatalokkal és milyen jó hangulatban eszik a nyolcvan éves Adenauer. Mondtam is neki bőként valami jóleső apróságot. Mire ő ezt mondta:

— Képzelmű, olyan rossz állapotban hittek, hogy már azzal foglalkoztak, hol temessenek el... Bonnt ajánlották egyséket, mert ez a szövetség jelenlegi fővárosa. Nem, Kölnben kell eltemetni, mert ott született és működött, mondták mások. Berlinben, hiszen mégis az Németország tulajdonképpeni fővárosa. A főrabbi is megszólalt. Ő azt ajánlotta, hogy Jeruzsálemben temessenek el mert hiszen mennyi igyekezettel próbálkoztam a zsidóságot megbékíteni. Erre azonban felkiáltott régi politikai ellenfelem, a szociáldemokrata Ollenhauer: Azt már nem! Temessék akárhová, csak ne Jeruzsálembé! Ott már egyszerű eltemettek valakit és három nap múlva feltámadt. Nem akarom, hogy ez újra kezdődjék...

Marilyn Monroe mondta: — A világ nőinek a fele azért boldogtalan, mert nem lehet az övék az, aki a világ nőinek a másik felét boldogtalaná teszi.

Jókai Mór anyja, a puritán légkörben nevelkedett Paulay Mária, Szigligeti Ede lakásán ismerkedett meg fia későbbi feleségével, a nagyon szép Laborfalvy Rózával. Szigligetiné, aki nagyon rosszul beszélt magyarul — német volt az anyanyelve — igyekezett megnyugtatni a színésznőtől fiát féltő Jókainét. E célból ezt a kis jellemrajzot közölte Laborfalvy Rózáról:

— Tessék hinni, van ő egy rendes, bátor leány. Mikor gyerek neki van, maga aztat szoptat és nem szégyenli...

Egy hollywoodi társaságban arról beszéltek, menygyire nem lehet megbizni a nők szavában, mire Eddie Cantor megszólalt: — Ezen igazán nincs mit csodálkozni, hiszen a nőket már a természetjog alapján is megilleti, hogy véleményüket bármikor és akárhányszor megváltoztassák.

A LEGSZEBB PESZÁCHI AJANDEK. * * *

Megrendelhető: AZ UJ KELET KIADÓHIVATALÁNÁL, TEL-AVIV, HANEDEV 11. ÉS LAPUNK BIZOMÁNYOSAINÁL.

MEGJELENT!

KACZÉR ILLÉS

ZSIDÓ KORREGÉNYÉNEK KÉT VÁRVA-VART KÖTETE

A KÉT KÖTET ÁRA IL 5.— (öt font)

Der Tunkeler:

Imerju Fáraóval

(Egy kóser pészachi álom)

Öt találtam a hialaja az alijja-hivatalok segítségével. Dehogyan is jönnek! Nagy sietséggel eléje fogta.

Felséges Uram, alázatlan intervjuut kérek — szótam —, újságíró vagyok.

Nincs időm, nem látja, hogy el vagyok foglalva? — felelte energikusan, amiát a gyeplőt a lovakra rakta és amiatt a lábával a zabolát megfeszítette. — Azonnal indulnom kell. Az ördögbe is, hol az ostar?

— Szabad megkérdeznem: mi az a nagy sietség?

— Hogyan? Hát nem hallotta? Szép kis újságíró, mondhatom! Nem hallott semmit?! Izráel fiai az éj-jel meglógtak. A batyujukat a vállukra rakták, fogták magukat és usgyé! Hát nem olvasta az újságokban?

— Milyen újságokban? Ma meg sem jelentek az újságok.

— Nem jelentek meg? No igen, hisz' ez érthető! Persze, hogy nem jelentek meg. Ha nincsenek zsidók, nincsenek újságok. Hát ki nem tudja, hogy az egyiptomi sajtó a zsidók kezében van?! — jegyezte meg Fáraó keserűen. — No elég volt! En indulok. Még elcsipelem őket. A határon utolértem őket. Már értesítettem a határőrséget. Nem sikerülnek ki a kezemből a mihaszna szökevények! Négy-száz évig dolgoztak nálam és hirtelen elszöktek! No, én majd megtanítom őket mőresre!

— Engedd meg, óh tiszteltem Fáraó, hogy veled utazzam, hogy elkísérlek hirtelen és az úton folytassam intervjuumot.

— Legyen szerencsém! Na, jár! Szálljon fel, indulunk!

Helvet foglaltunk a hialtában. Fáraó közöcsapott a lovakra, azok meg vad iramban nekikormányozták. Hirtelen fájdalmas, eszalódt haagon felém fordult:

— Érti ezt, szerkesztő úr? Egy kifogni rajtam, de így kifogni! Annyit mondok önnek, ezt megírhatja, kipelelegrézheti őket az istenek nevében a lapjában. Akárhogy is van, erre nem számítottam egyáltalán. Fogták magukat és elszöktek, még azt sem mondták: sálom. No és mikor? Eppen ünnep előtt. Itthagylák a piramisokat a felében. A pészachit itt áll már a küszöbön. Az alijjázók és a turisták ilyenkor kezdenek özönlenni Izráelbe és útközbea betérnek Egyiptomba, megnézni a híres piramisokat, a piramisok meg ott állnak befejezetlenül... Hát most mondja, illik ez?!

— De hátha még visszafőnek — próbáltam vigasztalni.

— Ugyan, kérem, semmi remény erre! — legyintett a kezében lévő ostarával. — Nem jönnek azok többé vissza, hiszen nem izráeli tácsaság útján indultak, nem turistá-irodák által és nem

az alijja-hivatalok segítségével. Dehogyan is jönnek! És ez a Mózes is keménynyaku zsidó. Még ha vágyódnának is a húsfazék után, akkor sem engedi őket Csökönös ember ez a Mózes. Volt vele elég dolgom... Idenézzen! És beszéd közben levette acélszakját és megmutatta a var forradásait, amit a tíz csapás között kapott.

— Mindez az ő keze műve, amivel eldicsekedhet — folytatta Fáraó panaszával. — Ó csinálta itt ezt a felfordulást. Mindamellett csodálattal adozom ennek a Mózesnek. Mégiscsak nagy személyiség. Hogy is mondja valamelyik közületek, az egyik vallásos író? „Minél többet foglalkozom Mózes-sel, annál jobban látom, milyen csekély, milyen kicsi vagyok hozzá képest.” Nem volt ugyan valami nagy szónok, sőt kissé dadogott is, de jelleme, becsülete, az van. Egyáltalán nem hasonlít a mai közéleti férfiakhoz. És ezért haragszom is rá. Micsoda gyerekes csinnytevés volt ez tőle, micsoda hálátlanság! A házamban nőtt fel, ott nevelkedett. A legmagasabb tisztiségeket ajánlottuk fel neki. Lehetett volna politikus, lehetett volna főrabbi, osztályfőnök a belügyminisztériumban, a zsidó-ügyek referense, rendes tag Egyiptom Irástudói Társaságában. Ha éppen akarta volna, kaphatott volna koncessziót egész Egyiptom országára és Gosen földjére. Járhatott volna keresztül-kasul varázsvesszőjével és mutogathatta volna bűvészkedéseit, rendezhette volna mágikus koncertjeit, csodálatba ejthette volna a népet hókusz-pókuszával s boldogulhatott volna. Ő meg — nem és nem, csak engem akart elintézni. Óh, micsoda fondorlat! Nincs igazság a földön.

— Igaz-e, hogy Felséged antiszemita politikát folytatott? Dolgoztatta Izráel fiait agyagban és téglában, rabmunkával, szigorúsággal. Ők építették Pitomót és Rámszést.

— Ezt ön antiszemita politikának nevezi? — pronomkodott Fáraó. — Foglalkoztattam őket állami munkálatokban, részesítettem őket országfelelesztési vállalatokban. És ezt "k antiszemitizmusnak" nevezik? Hol látott még egy kormányt, amely a zsidóknak állami építkezéseket adott volna. Én igenis adtam. Neszték építettek, teremtetek. Pedig tudtam, hogy a zsidók nem valami ügyesek az építkezési szakmában, tudtam, hogy csak amolyan toldozók-foldozók. Meg volték elégedve, ha ezek a piramisok húsz évig eltartanak. Mégse törődtem vele, mert nekem megvan a saját elgondolásom. Minden embernek joga van munkára. És most így hálálták meg nekem!

Letörülte az izzadságot acélszakja alatt és sóhajtott.

— Furcsa egy nép a zsidó, ezt mindenki elismeri. — És mi van a „minden fiú, aki születik, dobjátok a folyóba” dolgában? Hát ez becsületes eljárás?

— He-he-he! — kacagott. Hiszen mindezt éppen a zsidók íránt érzett szeretetemből tettem. Minek neveljek én zsidókat, hogy aztán, ha felnőnek, pogromokat rendezzenek közöttük, hogy a diákok aztán kidobják őket a vonatból, hogy kifosszák a boltjukat, hogy kitépják

— Hát bizony ez így van, először kiabálunk, üldözünk, aztán megbánjuk. Ez már így megy nálunk. Csak a bosszant engem, hogy mer 600 ezer zsidó hirtelen felkerekedni és megszökni, ülevél és vizum nélkül! Legálább megfizették volna a passzus- és kilépési díjat, akkor most az államkassa többmillió egyiptomi fonttal gazdagodott volna! Érti? Egyiptomi fonttal! Most attól tartok, hogy csökkenni fog a pénzünk értéke... Jól nézünk ki akkor!... Volt ön ma a tőzsdén?

— Voltam.

— Nu?

— Be van zárva.

— No, látja!

— És a zsidó-negyvedben járt? Gósenben?

— Voltam. Halotti esend, mint a temetőben.

— No, ugye! Pusztlást zúdítottak az országára azal, hogy elszöktek innen. Hogy a devla vgye el őket! Gyű! — csapott a fardat lovak közé.

A hintó röpült, mint a nyíl. A levegőben már érezni lehetett a Nádas-tenger szagát. A tenger valóban már nem volt messze, percek múlva már ott is voltunk a partján. A part hosszában a moztíráságok felvörös-gépei tarkállottak, hogy az egyiptomi kivonulás és a tenger hasadásának jeleneteit felvegyék a közeledő ünnepek idejére. Újságírók, tudósítók ide-oda futkostak, mint tüzvész alkalmával.

— Szaktárs, mi az újság? — kiáltottam egyik újságíró felé, aki mellettem elrohant.

— Nincs időm, szaladok a táviróhivatalba.

— Mózes, a mestert látta?

— Láttam.

— Megintervjuolta?

— Meg.

— Mit mond?

— Ha kritikusra fordul a helyzet, meghasítja a tengert.

— Látja, kérem? — jegyezte meg Fáraó, szomorúan. — Ez a maguk Mózes! Ő nem törődik semmivel, ő kész arra is, hogy szétválassza a tengert, amely pedig nem tehet semmiről, mintha csak egy párt volna... De én nem tájélok tőlük, én üldözni fogom őket egészen a tenger mélységéig, a tenger fenekén csak utolértem.

A fülünk hirtelen zajt, morajlást és segítségért való kiáltást fogott fel. A hangzavarból kivettem a zsidók jajveszékését. A távolban egy botot láttam lendülni. A tenger hirtelen meghasadt és benne egy szemleges terület támadt. A zsidók feltűrték a nadrágujkát és átkeltek rajta száraz lábbal.

Hintónk követte őket, de hirtelen a tenger újra összeölelkezett és mi ketten, Fáraóval, elkezdünk sülylyedni. Már majdnem elmerültem, de utolsó erőmmel elkezdtem a kezemmel és lábammal kalimpálni... Erre felébredtem.

A feleségem ott állott az ágyam előtt és pénzt kért tőlem az ünnepi kiadásokra.

Fordította: Löwenkopf Kálmán

„Csodababák” tornaversenye

Öt évesek a tornakorlátón

Irta: Dückstein Zoltán

„A gép számos munkahelyről kiszorította az emberi munkacélt, hadat üzent az izomnak. A kényelmi berendezések, technikai találmányok, termelő- és közlekedési eszközök szükségeltelen teszik az izmok használatát, renyhévé korcsosítják az embert, elkorcsosítják fizikumát. Az elsatnyulás veszélye fenyegeti az emberiséget!”

Ez a felismerés indította meg az utolsó évtized egyik legelterjedtebb fejlődött mozgalmát, az emberiség fizikai regenerálódásának szol-

nyos annak, aki nézi: „Ez a tőkeesebb, mert benne mindenki megtalálja helyét. Minden korú és mindkét nemű, gyenge és herkulusi erejű, kövér és keszeg, ifjú és élemedett, alacsonytermetű és jegenyszál-ember megtalálja a tornában a neki legjobban megfelelő mozgást. Erdekese és vonzó annak, aki aktívan gyakorolja, látva-

A legegyszerűbbtől a legkomplikáltabbig

Fenti gondolatok foglalkoztattak, amikor végignéztam a nyüzsgő, zsigongó gyerekcsapatot a cefoni tornateremben. Első versenyük előtt állottak és ennek az izgalma, láza festette pirosra arcukat, gyújtotta fényesre szemüket. Negyvenkét emberpalánta, a legidősebb sem több 12 évesnél, készül bemutatni a szigorú zsűri előtt felkészült- ségét. A terem szélén a szülők helyezkednek el, de nem hiányoznak az érdeklődő nagymamák, rokonok, szomszédok sem. A műkorcsolyaversenyek egyik tartozéka a jégmama, minden zsűri réme. (Műkorcsolyázásban is már 6-8 éves korban kezdik versenykarrierjüket a későbbi „csodababák”.) De nem sokkal biztatóbb a tornamákra szereplő sem, akik — nem tudni mi ennek az oka, de kétségtelen tény, — saját csemétéjük eredményeért

A verseny előtt

drukkoznak és mindig saját gyermekük gyakorlatait tartják a legjobban sikerültnek! Jaj a zsűrinek, ha véleménye nem fedi mindenben az övéket!

Az első gixer

Akinek a nevét szőlítják, tornászos magatartással megy a tornaszerezhöz és „kivasaltan”, precíz tartással gördülékenyen mutatja be a versenygyakorlatot. De csúsznak be kisebb-nagyobb hibák is. A legújabb korcsoport egyik favoritja, a még nem egészen ötéstudós Mermelstein Cvi, pufokképu, pirosposztagás ábrázatú tornaművész, aki öntudattal áll a tornaszerezhöz. A bukfenet pompás lendülettel hajtja végre, de a „hid” ezáltal nem sikerül kifogástalanul. A zsűri megengedi neki az ismétlést is, de ekkor sem járt szerencsésebben. Oda az egyébként nem alaptalanul remélt győzelem! Hát ez a sors; versenynél sok minden történhet. Néha a legjobb győz, erre is volt példa!

Akik kitűntek a „tömegből”

Arna Ospitz elegáns mozgását, remekül végrehajtott „hátrahengerét”, Neiger Nomi folyamatos talajgyakorlatát, Mermelstein Chaja, Beéri Edna, Dorit Strauss korlátón bemutatott gyakorlatait zajos elismerés jutalmazta — nem csupán a jelenlevő család részéről, hanem általában minden nézőtől, — de a kezdők kategóriájához tartozó Bock Judit, György, Lea, Fried Chava, Bornstein

A legizletesebb sportesemege

A „nagyok” színvonalát azonban túlhaladta a „csecsemők” versenye. Ezek között a legidősebb még nem töltötte be a hatodikét. Az említett győztesek mellett nagyszerű teljesítményt nyújtott a bájos Török Hanna és vetélytársa Dzalovszki Nomi továbbá a neves sportoló család egyik képviselője, Mikó Riebner, aki tornászos

„Csodababák” tornaversenye

Öt évesek a tornakorlátón

Irta: Dückstein Zoltán

„A gép számos munkahelyről kiszorította az emberi munkacélt, hadat üzent az izomnak. A kényelmi berendezések, technikai találmányok, termelő- és közlekedési eszközök szükségeltelen teszik az izmok használatát, renyhévé korcsosítják az embert, elkorcsosítják fizikumát. Az elsatnyulás veszélye fenyegeti az emberiséget!”

Ez a felismerés indította meg az utolsó évtized egyik legelterjedtebb fejlődött mozgalmát, az emberiség fizikai regenerálódásának szol-

nyos annak, aki nézi: „Ez a tőkeesebb, mert benne mindenki megtalálja helyét. Minden korú és mindkét nemű, gyenge és herkulusi erejű, kövér és keszeg, ifjú és élemedett, alacsonytermetű és jegenyszál-ember megtalálja a tornában a neki legjobban megfelelő mozgást. Erdekese és vonzó annak, aki aktívan gyakorolja, látva-

A legegyszerűbbtől a legkomplikáltabbig

Fenti gondolatok foglalkoztattak, amikor végignéztam a nyüzsgő, zsigongó gyerekcsapatot a cefoni tornateremben. Első versenyük előtt állottak és ennek az izgalma, láza festette pirosra arcukat, gyújtotta fényesre szemüket. Negyvenkét emberpalánta, a legidősebb sem több 12 évesnél, készül bemutatni a szigorú zsűri előtt felkészült- ségét. A terem szélén a szülők helyezkednek el, de nem hiányoznak az érdeklődő nagymamák, rokonok, szomszédok sem. A műkorcsolyaversenyek egyik tartozéka a jégmama, minden zsűri réme. (Műkorcsolyázásban is már 6-8 éves korban kezdik versenykarrierjüket a későbbi „csodababák”.) De nem sokkal biztatóbb a tornamákra szereplő sem, akik — nem tudni mi ennek az oka, de kétségtelen tény, — saját csemétéjük eredményeért

A verseny előtt

drukkoznak és mindig saját gyermekük gyakorlatait tartják a legjobban sikerültnek! Jaj a zsűrinek, ha véleménye nem fedi mindenben az övéket!

Az első gixer

Akinek a nevét szőlítják, tornászos magatartással megy a tornaszerezhöz és „kivasaltan”, precíz tartással gördülékenyen mutatja be a versenygyakorlatot. De csúsznak be kisebb-nagyobb hibák is. A legújabb korcsoport egyik favoritja, a még nem egészen ötéstudós Mermelstein Cvi, pufokképu, pirosposztagás ábrázatú tornaművész, aki öntudattal áll a tornaszerezhöz. A bukfenet pompás lendülettel hajtja végre, de a „hid” ezáltal nem sikerül kifogástalanul. A zsűri megengedi neki az ismétlést is, de ekkor sem járt szerencsésebben. Oda az egyébként nem alaptalanul remélt győzelem! Hát ez a sors; versenynél sok minden történhet. Néha a legjobb győz, erre is volt példa!

Akik kitűntek a „tömegből”

Arna Ospitz elegáns mozgását, remekül végrehajtott „hátrahengerét”, Neiger Nomi folyamatos talajgyakorlatát, Mermelstein Chaja, Beéri Edna, Dorit Strauss korlátón bemutatott gyakorlatait zajos elismerés jutalmazta — nem csupán a jelenlevő család részéről, hanem általában minden nézőtől, — de a kezdők kategóriájához tartozó Bock Judit, György, Lea, Fried Chava, Bornstein

A legizletesebb sportesemege

A „nagyok” színvonalát azonban túlhaladta a „csecsemők” versenye. Ezek között a legidősebb még nem töltötte be a hatodikét. Az említett győztesek mellett nagyszerű teljesítményt nyújtott a bájos Török Hanna és vetélytársa Dzalovszki Nomi továbbá a neves sportoló család egyik képviselője, Mikó Riebner, aki tornászos

„Csodababák” tornaversenye

Öt évesek a tornakorlátón

Irta: Dückstein Zoltán

„A gép számos munkahelyről kiszorította az emberi munkacélt, hadat üzent az izomnak. A kényelmi berendezések, technikai találmányok, termelő- és közlekedési eszközök szükségeltelen teszik az izmok használatát, renyhévé korcsosítják az embert, elkorcsosítják fizikumát. Az elsatnyulás veszélye fenyegeti az emberiséget!”

Ez a felismerés indította meg az utolsó évtized egyik legelterjedtebb fejlődött mozgalmát, az emberiség fizikai regenerálódásának szol-

nyos annak, aki nézi: „Ez a tőkeesebb, mert benne mindenki megtalálja helyét. Minden korú és mindkét nemű, gyenge és herkulusi erejű, kövér és keszeg, ifjú és élemedett, alacsonytermetű és jegenyszál-ember megtalálja a tornában a neki legjobban megfelelő mozgást. Erdekese és vonzó annak, aki aktívan gyakorolja, látva-

A legegyszerűbbtől a legkomplikáltabbig

Fenti gondolatok foglalkoztattak, amikor végignéztam a nyüzsgő, zsigongó gyerekcsapatot a cefoni tornateremben. Első versenyük előtt állottak és ennek az izgalma, láza festette pirosra arcukat, gyújtotta fényesre szemüket. Negyvenkét emberpalánta, a legidősebb sem több 12 évesnél, készül bemutatni a szigorú zsűri előtt felkészült- ségét. A terem szélén a szülők helyezkednek el, de nem hiányoznak az érdeklődő nagymamák, rokonok, szomszédok sem. A műkorcsolyaversenyek egyik tartozéka a jégmama, minden zsűri réme. (Műkorcsolyázásban is már 6-8 éves korban kezdik versenykarrierjüket a későbbi „csodababák”.) De nem sokkal biztatóbb a tornamákra szereplő sem, akik — nem tudni mi ennek az oka, de kétségtelen tény, — saját csemétéjük eredményeért

A verseny előtt

drukkoznak és mindig saját gyermekük gyakorlatait tartják a legjobban sikerültnek! Jaj a zsűrinek, ha véleménye nem fedi mindenben az övéket!

Az első gixer

Akinek a nevét szőlítják, tornászos magatartással megy a tornaszerezhöz és „kivasaltan”, precíz tartással gördülékenyen mutatja be a versenygyakorlatot. De csúsznak be kisebb-nagyobb hibák is. A legújabb korcsoport egyik favoritja, a még nem egészen ötéstudós Mermelstein Cvi, pufokképu, pirosposztagás ábrázatú tornaművész, aki öntudattal áll a tornaszerezhöz. A bukfenet pompás lendülettel hajtja végre, de a „hid” ezáltal nem sikerül kifogástalanul. A zsűri megengedi neki az ismétlést is, de ekkor sem járt szerencsésebben. Oda az egyébként nem alaptalanul remélt győzelem! Hát ez a sors; versenynél sok minden történhet. Néha a legjobb győz, erre is volt példa!

Akik kitűntek a „tömegből”

Arna Ospitz elegáns mozgását, remekül végrehajtott „hátrahengerét”, Neiger Nomi folyamatos talajgyakorlatát, Mermelstein Chaja, Beéri Edna, Dorit Strauss korlátón bemutatott gyakorlatait zajos elismerés jutalmazta — nem csupán a jelenlevő család részéről, hanem általában minden nézőtől, — de a kezdők kategóriájához tartozó Bock Judit, György, Lea, Fried Chava, Bornstein

A legizletesebb sportesemege

A „nagyok” színvonalát azonban túlhaladta a „csecsemők” versenye. Ezek között a legidősebb még nem töltötte be a hatodikét. Az említett győztesek mellett nagyszerű teljesítményt nyújtott a bájos Török Hanna és vetélytársa Dzalovszki Nomi továbbá a neves sportoló család egyik képviselője, Mikó Riebner, aki tornászos

A jaffai ukozatlanság nacs nem megszűnt adott — 120 azután az szeviassa között nem magát, még ban lesz, ha megkeresnie nemcsak a nek is jelzi kat. Ugyana mindkétfajta ca van. Így gi 5-6s utó nevet kapta dülő első m számot vise- vükkel találkoznak. Azok között, akiknek a tudása már elegendő a győzelem megszerzéséhez, de nem volt „jó napjuk” a versenyen is így nem nyújtották azt, amire egyébként már eléggé éretek, Berla Dov vezet. Az eredmény kihirdetése után csendesen megjegyezte, hogy riválisa azért előzte meg, mert a zsűriben annak a nagybátyja pontozott. A rökoni kapcsolat egyébként nem áll fenn a két tényező között és így Dov feltevése téves alapon nyugszik. A versenyt az adott körülmények között a legjobb nyerte meg és Dov majd a legközelebbi versenyen bizonyára nem mulasztja el bebizonyítani, hogy ő sem gyengébb a jelenleg sikeresebb riválisánál.

„MABUA”
VILLANYBOILEREKET
5 éves garanciával szerel
GYENES
T. A., Shtetnik 61. Tel. 97060.
Ugyanott ajándék- és háztartásti cikkek orlást választékban

A. FISCHER Tel-Aviv
(azelőtt Ráv Kuk-u. most)
BEN JEHUDA 50.
Telefon: 62680.
készíti a legmodernebb függönyöket a legújabb anyagokból, éppúgy, mint mindenféle belső dekorációt, részletek is.
FÜGGÖNYTISZTÍTÁS.

Egy HÉT Izraelben

A jaffai utcák körüli tájékozatlanságot a városi tanács nemrég azzal akarta megszüntetni, hogy nevet adott — 120 utcának. Most azután az, aki eddig az összevissza számított utcák között nem tudta kiismerni magát, még nagyobb zavarban lesz, ha egy címet kell megkeresnie, mert ma már nemcsak számok, hanem nevek is jelzik a jaffai utcákat. Ugyanazon a környéken mindkét fajta megjelölés utca van. Így például az eddigi 5-ös utca az Oléj Cion nevet kapta, de a belőle induló első mellékutca a 350-es számot viseli. Még szerencse, hogy az új névtáblák felett meghagyták az utca piros festékkel áthúzott számlapját is, amelyet az emberek valahogy már kezdtek megszokni.

Még egy érdekessége van az új utcaneveknek Jaffán. A kikötő felé vezető 22-es utca a Rabbi Jehuda Mé-Raguza nevet kapta. A belőle jobbra-balra elágazó utcák egyrészt ugyancsak rabbikról neveztek el. Így például a 10-es utca új neve Rabbi Pinchász, a 11-es utcát Rabbi Adda, a 14-es utcát Rabbi Chanináról neveztek el, a 15-ös utcát most Rabbi Náchmán utcának hívták és a 16-os utcára a Rabbi Jochánán név került. Ugyanakkor viszont a 22-ig hiányzó többi utcánál meghagyták az eddigi számmegjelölést. Sőt a nyúlfarknyi 18-as utca folytatása, amelyet csak a 22-es utca szakít meg keresztben, már az 531/Alef nevet viseli. Mi ebben a logika?

Es még egy szerény kérdést. Jaffa 60 ezer főnyi lakosságával, vajon hány ember tudja, hogy kik voltak azok a rabbik, akikről az utcájukat elnevezték? Ha már egy egész környék utcáit rabbikról neveztek el, legalább néhány szavas magyarázatot is irhattak volna a névtáblákra, hogy kik voltak és mikor éltek ezek a rabbik.

Ezidén lesz tíz éve, hogy a Negev első települései birtokba vették a földet, amely addig csak három megfigyelőállomás: Gvulot, Revivim és Bét Esel képviselte a zsidó jüsvut. És amikor 1946-ban itt járt az angol-amerikai vizsgálóbizottság, hogy megoldást keressen a zsidó állami törekvésekre, egyszerre 12 település támadt egyetlen éjszaka a Negev különböző részeiben, és pedig: Nirim, Beéri, Urim, Nevátim, Mismár Hanegev, Suvál, Tekumá, Gál On, Kedma, Száád és Ceélim. Most ezek a vátik települések nagyszabású Negev-ünnepségek keretében akarják megünnepelni jubileumukat, minthogy nekik köszönhető, hogy az országban ez a legterjedelmesebb része a zsidó állam határai között maradt az 1947 november 29-én hozott UNO-határozat szerint is.

A nemzetközi PEN-klub (írószövetség) Izraeli tagozatának székhelyét, amely eddig Tel-Avivban volt, áttették Jeruzsálembe. Ennek megfelelően új vezetőket is választottak a PEN-klub élére, amelyben dr. Cvi Wislajski az elnök, S. Halkin professzor az alelnök, Jichák Sénkár a titkár, míg tagjai Martin Buber professzor, dr. Bencion Ben-Sáhom, Jesurun Keset és Chájim Toren.

A pézszachi szabadságra ment Kneszet-titkárság érdekes statisztikát tett közzé az elmúlt ülésszakról. Eszerint a téli szesszió alatt mindegy húszezer ember látogatott el a Kneszet karzatalára, míg tavaly ugyancsak

idő alatt csak 15.000 látogató volt. A parlament összesen 110 ülést tartott, amely összesen 275 órát vett igénybe, vagyis több, mint tizenegy napot egyfolytában. Az ülések alatt a Ház 42 törvényt szavazott meg, azonkívül hat további javaslat a bizottságok előtt fekszik, kettő pedig már túl van az első olvasáson. A téli időszak alatt 57 napirendi indítvány hangzott el és 214 interpellációt intéztek a kormányhoz.

Mialatt a fegyverszüneti határ más részein transzjordán átszivárgók zsidókat gyilkoltak, vagy támadták meg, a Józsuá honfoglaló harcaiból híres Ajjalon-sík (ahol megállította a napot, hogy befejezhesse a győzedelmes csatát), érdekes zsidó-arab együttműködés színhelye volt a múlt héten. Hárél és Náchson kibucok telepesei együttesen vettek részt a latruni környék arab gazdáival és a Ramalláról kivezényelt munkásokkal a mezői egerek irtásában. A két határ közötti senkiföldjén, amelyet a függetlenségi háború óta nem műveltek meg, annyira elszaporodtak a senki által sem zavart mezői egerek, hogy az egész vidék csapásává váltak és a határvonalra való tekintet nélkül pusztítottak el a zsidó és arab gazdák termését. Végül is az UNO-felügyelő közvetítése révén az érdekelték közös irthad-járatot határoztak el és a múlt kedden találkoztak a régi jeruzsálemi úton, a Latrun mellett szivattyú-állomásnál, amelyet az Arab Légión robbantott fel a fel-szabadító háború elején, hogy Jeruzsálemet elvágja a ros-háájini vízművektől. Egy belga UNO-tiszt jelenlétében megkezdtek az egerek elleni mérgezés elhíntését. A mérget az izraeliek hozták. Két nap alatt mintegy 7000 dunámon hintették el a mérgezett magvakat és most remélik, hogy a környék meg fog szabadulni a mezői egerek csapásától.

A „Lámercháv” egyik legutóbbi számában jelent meg az alábbi szelvényzet:

Dávid Hanegebi, a „Szif-riát Poálim” munkáskönyvtár egyik szerkesztője a Szovjetunióban zajló legutóbbi eseményekkel kapcsolatban, többek között ezt mondotta:

— Most el lehetünk rá készülvén, hogy Ábrahám Slonszky megkapja a Sztálin-díjat Trocki j önéletraj-zának héber fordításáért.

Jeruzsálemben „kétezer év óta először” szerelték fel az utcákon személtládákat, hogy a közönség oda dobja be a mindenféle hulladékot és ne a földre. Ez azonban csak egyik része annak a hatalmas köztisztasági akciónak, amelyet a város vezetősége indított meg a „Jeruzsálem barátai” nevű társadalmi egyesülettel karöltve. Az akció során eddig „tisztába tették” a Roméma-nyégy ipari körzetét, a Bét Jiszráél, Máchánájim, Szanhedria és Zichron Mose telepeket, valamint a bucharai negyedét és a Meá Seárim utca környékét, valamint a közelkek egyrésztét. Pézszach kimenetele után hozzáfognak a város központi részeinek megtisztításához, azután pedig a déli lakónegyedekre kerül a sor.

Érdekes, hogy a zsidó Jeruzsálem példája átragadt az arab kézen levő óvárosra is, ahol múlt pénteken hirdették meg a „köztisztasági hetet” — a keresztény hűségét tisztelőre, amikor sok idegen turistát várnak a szenthelyekre. Az akcióban részt vesznek az iskolai nö-

vendékek és a cserkészek is.

A következő héttől kezdve a telavivi „Dan”-autóbuszok utasait fali újság fogja szórakoztatni a kocsiokban. A vállalat vezetői így akarják kellemesebbé tenni az utazást, amelynek „körülménei még nem egészen kifogástalanok.” A kooperatíva ígérete szerint a fali-újság gyorsan és könnyen olvasható híreket és cikkeket fog közölni és a belföldi, valamint külföldi utasforgalmi közelményeken kívül tréfás rovat is lesz benne. „Tácháná szofit” (végállomás) cím alatt, amely közlekedési vicceket és karikatúrákat fog tartalmazni.

A Tudományos Tanács a legutóbbi földrengések nyomán elhatározta, hogy szeizmológiai állomást rendez Ejlátnak. Megállapították ugyanis, hogy a Vörös-tenger északi csücsökén környékén átlag három földrengés szokott előfordulni naponta. Az éjláti jelzőállomás a harmadik lesz az országban. A másik kettő Jeruzsálemben és Cfaton működik.

A múlt heti Hisztadrut-kongresszust többek között Áskálon környékének munkása s üdvözölte. Ez az üdvözlés — hangzott a távirat — az ország háromszoros arany-vidékének munkásaitól jön: a fehér arany (gyapot), a sárga arany (narancs) és a fekete arany (petróleum) birodalmából.

Kfár Szábá mellett, Nevé Jömin szövetkezeti faluban gazdag vízforrásra bukkant a Szochnut vízfeltároló osztálya. A kísérleti szivattyúzás alatt a 240 méter mélységben talált forrás óránként 200 köbméter vizet adott. A fúrás munkálatait, amelyeket tavaly augusztusban kezdtek el és technikai zavarok miatt három hónapig szüneteltetni kellett, 60 ezer fontba kerültek. Ugyan ezen a környéken a Szochnut már egy másik helyen is keresett vizet és remélik, hogy a két forrás fedezni fogja a falu 3000 dunám földjének öntözési szükségleteit.

Jiszráél Ben Chamo a Láchis-körzetben nemrég létesített Ocem faluból vizsgáló bíró elé került, miután a rendőrség letartóztatta, mert megverte a feleségét — szán-tás közben.

— A nem egyenes barázdák — védekezett a vádlott — akadályozták a rendes munkát a mezőn. Nem egyszer megmagyaráztam az asszonynak, hogy miképpen kell a földet helyesen felszántani, mégsem csinálta úgy.

A bíró azt ajánlotta a

férjnek, hogy kérjen bocsánatot a feleségétől, mert az asszony nem köteles megtanulni a helyes szántást, ami inkább férfimunka.

Ben Chamo kissé érthetetlenül és nem nagy lelkesedéssel vette a bíró felfogását, — de szót fogadott.

Az arab háromszög déli részében fekvő Kalanszava nagyközségben most avatják fel az első ambulatóriumot és egészségügyi állomást. Az új állomás anyagi és csecsemővédelemel, valamint a helyi iskola tanulóinak egészségügyi ellenőrzésével is foglalkozik. A zsidó orvos mellett, aki hetenként kétszer rendel a faluban, egy arab ápolónő is teljesít szolgálatot.

Irodalmi körökben nagy elégtelével tárgyalják, hogy a most megszavazott új költségvetésben most először vett fel a kormány jelentős összeget az írószövetség szükségleteinek fedezésére — éspedig 32 ezer fontot. Az egyik író a következő megjegyzéssel fogadta az örvendést: — Három közművelődésiügyi miniszterünk volt eddig. Az első kettő tudós ember volt, aki maga is író, de meglepő módon éppen náluk nem talált meghallgatásra az írószövetség. A jelenlegi miniszter viszont, aki nem író, éppen ő mutat megértést az író-társadalom és egyesületének szükségletei iránt.

Hír szerint a megszavazott összegből alapot létesítenek olyan íróknak, akiknek néhány hónapra abba kell hagyniuk a rendes foglalkozásukat, hogy valamilyen irodalmi munkát befejezzenek. Ezenkívül segílyt fognak nyújtani tíz előre-gérett íróknak, akl már nem tud dolgozni. A fennmaradó összeget az irógéysület „Moznájim” című folyóiratának kibővítésére és megszüllésére akarják fordítani.

A Rámát-Gánban múlt héten megtartott tudományos kongresszuson nagyjelentőségű felfedezésről, találmányról és új eljárásról számoltak be különösen a bakteriológia és az atomkutatási problémák terén. Ezekkel kapcsolatban sok szó esett a tudományágak egyre fokozódó specializációjáról, amely abban nyilvánul meg, hogy a tudósok folyton többet és többet igyekeznek megtudni egyre kevesebb és kevesebb jelenségről. Erre az elaprózódásra jellemző jelenet zajlott le éppen a rámat-gáni kongresszuson is Joél Rákách professzor „Újítások a spektroszkópiában” c. előadása után. A vita során hozzáintézett egyik kérdésére a professzor ezt válaszolta: — Nagyon sajnálom, én csak az atomikus spektroszkópiával (szinképelemzés) foglalkozom, viszont a feltejt kérdés a molekuláris spektroszkópiába vág, amiben tökéletesen analá-héta vagyok...

ZENEÉLET

Robert Shaw ének- és zenekara

Pészachi szeretetadományként kaptuk a híres new-yorki Shaw-együttest, mely nagy jeruzsálemi sikere után kedden délután és este mutatkozott be az Ohel Sém teremben a telavivi közönségnek. Amint a mintegy 35 főnyi énekkar a dobogóra lépett, feltűnt, hogy az egyes szolamok nincsenek csoportokban felállítva, hanem elszórtan foglalnak helyet az énekesek, férfiak, nők vegyesen. Ez a teljesen szokatlan elrendezés azt eredményezi, hogy minden egyes énekes szólata és egyben az egész énekkar teljesen homogén, egységes hangképet nyer. De más vonatkozásban is teljesen szokatlan jelenség, hogy maguk a szólisták, amint az előtérbe lépve bevezették szolamukat, visszatérnek az énekkarba. Így mindenféle határvonal eltűnik magán- és karénekesek között. A hatás valóban frappáns. Az együttes nemcsak remekül szól, de rendkívül színesen és elevenen hat minden száma. Természetes, hogy ilyen eredményt csak elsőrendűen betanított és begyakorolt együttesrel lehet elérni. Robert Shaw nyolc évvel ezelőtt alapította ének- és zenekarát, amelyet a legmagasabb művészi tökélyre emelt. Evente 150 hangversenyt adnak és előfordul, hogy egyik amerikai városból a másikba 500 mérföldet kell repülniök, és úgyszólván szünet nélkül készenlétben lenniök.

Filharmonikus Zenekar

A 7-ik rendkívüli bérleti sorozatot is Solti György vezényli, ezúttal tisztán klasszikus műsorral. Hogy ez Soltinál nem jelenti pusztán a megszokottak, a hagyományos átörökölések ápolását, azt a már az oly nagyon gyakran hallott művek előadásánál is megállapíthatjuk. Sőt, fel kell tételeznünk, hogy épp az oly szinte koncert-sablónná vált szimfóniáknak értelmezése, mint az 5-ik Beethoven c-mollban, még jobban izgatta, ösztönözte, hogy valami újat és egyéni fűzőn hozzá. Ez a kutató lejtárat, mely a művészen belül befeszül, korántsem látszik befejezettnek. Hiszen Toscanini azzal lepte meg néhány évvel ezelőtt a világot a Kilencediknek hangfelfétele alkalmával New Yorkban, hogy kijelentette, most értette meg első ízben életében. Kiváló vendégünknek tehát még hosszú idő áll rendelkezésére, míg az ötödikkal kapcsolatban hasonló önállomást tehesen. Mindenesetre, az első tételnél máris a csúspontra érkezett. Nem „kopogtat a ors” az ajtón, nem kér bocsátást, hanem viharos erővel tépi fel a kapukat, száguld végig és söpör mindent magával. Ezzel az első tétellel Solti a világ legnagyobb karmestereivel nemcsak kiállja a versenyt, hanem velük egyenrangú félként mutatkozott lenyűgöző, nagystílusú és mindvégig koncentrált előadásával.

A két középső tételben a szimfonikus stílust bizonyos szimpadi, operai reminiscenciák törték át: az andante-ban a vonós- és fafúvó-szolamok éles szembeállításakor a második téma variációjánál, a fagott-szólam „dolce” epizódjánál, a nagyszerű részlet munka ellenére sem volt az egész egységes keretbe foglalva. A scherzót is kissé túlméretezett felfokozások és dinamikus színezések urallák. A grandiózus trió ismét Solti nagyvonalú, drámai elgondolásának blyegét viseli magán, hogy aztán a fináléban visszatérjen az első tétel démonikus, magávalragadó lendületéhez. A két középső tétel felépítése még

dag, de meg nem oldott problémáivá utalt, míg a két szélső az alig felülmúlható csúcseredményre mutatott rá. Ismét egy nagy karmester-egység nyilatkozott meg előttünk ebben a Beethoven-szimfóniában.

A hangverseny megnyitó száma Mozart „Varázsfuvola” nyitánya volt, világosan felépített, igen plasztikus kidolgozásban. Utána Mozart „Simfonia concertante”-ját (K. 364) hallhattuk, hegedű és brácsa-szólóra és zenekarra írva. Egyike azon eodálratremelő műveknek, melyeket Mozart oly pazar bölcseséggel ontott magából. Egy presto-fináléval, mely derűs humorban, féktelen jó kedvben és bában egyedül áll az egész zenekardalomban. A szólisták, David Grúndschlag (hegedű) és Pártos Ödön (brácsa), rendkívüli közönségséggel és stílushűséggel, természetességgel és igen szép tónussal játszottak. Pártos Ödön a nagy művész közvetlenségével érezte, hogy mennyire intím közelségben áll Mozart génuszához. Solti a zenekari részben nagyon érdekes eredeti ötletekkel gazdagította a koncertmű előadását. A karmester és szólista a zenekarral együtt melleg ünneplésben részesültek.

A budapesti Bartók-ünnepségek több hangversenyt a világ számtalan adóállomása, így az izraeli is átvette. Ezek közül kedden este két hangverseny-felvételet közvetített a Kol Jiszráél: Somogyi László vezényletével „Verseny húros hangszerekre” és Ferencsik vezetésével „Koncert zenekarra” című Bartók-műveket. Értésülésünk szerint a Kol Jiszráél sorozatosan mutatja be a többi budapesti Bartók-hangfelvételeket is.

Pataki László

UA" LEREKET ával szerel ES Tel. 07080. és háztar-választékban Tel-Aviv Kuk-u. most UDA 50. 6280. modernbb yöket anyagokból mindenféle koráció. is. ISZTITAS.

DZIGAN és SCHUHMACHER tojnt un ájn... lách...!

Péntek, március 30. Haifa, „Orah”-mozi, 8.45 órakor
Szombat, március 31. Rámát-Gán, „Kessem”, 6.45 és 8.15
Vasárnap, ápr. 1. Jaffa, „CH”, 8.45
Hétfő, ápr. 2. Haifa, „Hadar”, 9-ór
Szerda, ápr. 4. Affula, „Koi-Ron”, 8.45
Csütörtök, ápr. 5. Beér-Séva, „Keren”, 8.45
Péntek, ápr. 6. Kirját-Motzkim, „Orot”, 8.45

Jeruzsálemi mozika műsora:

EDISON: MAC CONELL BLETORTENETE June Ellison Alan Ladd
STUDIO: ROMA VAKÁCIÓ Audrey Hepburn Gregory Peck

SIRÁPOLÁST vállalak BUDAPESTEN

IKKA-COMAG ELLÉNKEN. Az ápolást fényképpel igazolom. Cím: SZEMEREI JENŐ, Budapest, Néphadsereg-utca 12.

Uit a VILÁGSATTÓ?

Milyen erősek az algiri lázadók?

Az elmúlt héten a francia kormány teljhatalmat kapott Algirban. De minden jel arra mutat, hogy az algiri lázadás már túljutott azon a ponton, amikor teljhatalmi intézkedésekkel, vagy katonai utánpótlásokkal el lehetne azt fojtani. Az sem valószínű, hogy a forradalmat vezetőik esetleges taktikai tévedésekkel veszélyeztetnék. Az elmúlt 15 esztendő gerilla háborúinak tapasztalatai világosan mutatják, hogy a lázadók nem engednek következtetni, hogy Franciaországnak majdnem semmi esélye sincs a teljes kontroll visszaszerzésére. Ha ez igaz, úgy Franciaország előbb-utóbb el kell, hogy ismerje Algir függetlenségét.

A lázadás kezdetei 1947-re húzódnak vissza, amikor Messali megalakította az u. n. algiri nemzeti mozgalmat. Hét éven keresztül a forradalom inkább elméleti jellegű volt. De 1954-ben a Messali párt belgiumi kongresszusán, az akcióra vágyó fiatal aktivisták elszakadtak a párttól és mekilátották a fegyvergyűjtéshez és a rekruták kiképzéséhez. Ezek közül a rendőrség néhányszor letartóztatott, de a mozgalom megerősödésével egyre jobban fejlődött ki a lázadók partizán technikája. 1954 nyarán a fiatal aktivisták megalakították a Comité révolutionnaire d'unité d'action-jukat, összekötő központot állítottak fel Kairóban és november elején hadat üzentek Franciaországnak.

A lázadók önbizalmának megvan a politikai és katonai alapja. Algir dombos, erős terepe kitűnően alkalmas a gerilla háborúra és a mohamedán kézen lévő kisgazdaságok ugyancsak döntő jelentőséggel bírnak. Mert, mint azt a második világháború tapasztalatai bizonyítják, a partizánok legnagyobb ellensége az éhség.

A partizánok pontos létszámát nemcsak, hogy a franciák nem tudják, de a lázadók vezetői sem. Decemberben a francia főkormányzó 4000 kiképzett és állandóan fegyverben lévő lázadóról beszélt: valószínű, hogy e szám kétszerese, vagy háromszorosa közelebb van az igazsághoz. Tény, hogy a lázadás olyan népi támogatásban részesül (különösen a sűrűn lakott Constantine és Kabylie tartományokban), hogy a főproblémát nem az ember, hanem a hadianyag beszerzése képezi.

A lázadók vezetői állandó fegyverhiányról panaszkodnak. Bizonyos azonban, hogy több ezer puskával és golyószóróval rendelkeznek, bár mozsárágyukban és tank elhárítók terén valóban rosszul állnak. Néhány ezer puskát, szinte hivatalosan, magától a francia kormánytól kaptak, amely 1955-től egy különös, nagylelkű hangulatban az állítólag lojalis mulmán lakosság között önvédelmi célokra fegyvert osztott ki. A partizánok klasszikus taktikája a leszállásból való támadás és konzervatív becslés szerint az elmúlt évben legalább 2000 puskát és golyószórót szákmányoltak a meglepetésszerűen bekerített kisebb francia egységektől. Körülbelül ugyanennyit loptak el a hanyagul őrzött raktárakból vagy vásároltak fel a helyi fekete fegyverpiacon.

Fegyverek érkeznek Tripolin és Dél-Tuniszon keresztül is, továbbá Spanyolországon át az oráni tartomány nyugati hegységeibe. De a külföldről érkező fegyverek mennyisége aligha tesz ki többet, mint a lázadók rendelkezésére álló hadianyag 10-15 százalékát. A külföldi támogatás tehát ez idő szerint csak másodrangú fontossággal bír. Annál fontosabb szerepet játszik a propaganda-fronton, bár a féktelenül uszító kairói rádióállomás — Az Arabok Hangja — csaknem hiábavaló erőfeszítés lenne, ha már mozgásban nem levő erőre, tehát be nem vetett talajra hullana.

De ami a politikai mezőnyt illeti, a lázadó vezérek eddig nem sok kezdeményezői készséget árulnak el. Mindössze arra a nyilatkozatra szorítkoztak, hogy nem köntösek fegyverszünetet mindaddig, amíg a franciák ünnepélyesen meg nem ígrik Algir teljes függetlenségét. Igen érdekes az a paradox tünnet is, amely a felkelők vezetője, a francia hadsereg sokszorosan kitüntetett volt szakaszvezetője, keménykötésű, vad nacionalista patrióta, aki feltétlen engedelmisséget és tiszteletet parancsol. A sikeres gerillaháború legfontosabb tényezője: a harc kedve, a magas morál, amely sokkal jobb a felkelők oldalán, mint a francia szárazföldi csapatoknál. Ennek csallhatatlan jele, hogy a francia hadseregben szolgáló bennszülött algiriak tömegesen szöknék át a felkelők oldalára.

A mozgalom mély gyökereket eresztett és népi támogatást élvez. Az egyszerű paraszt, részben, mert terrorizálják, de sokkal inkább, mert azt hiszi, hogy a lázadók az ő sorsának megjavításáért küzdenek, segíti a partizánokat. Az algiri arab paraszt gazdasági helyzete cseppet sem rózsás. Az európai földműves-település csaknem a minimumra korlátozta a bennszülött mezőgazdaságot, melynek részére manapság már nincs föld és terjeszkedési lehetőség. A föld kérdése lényeges probléma, mert az 1948. évi népszámlálás szerint minden hét algiri muzulmán közül öt paraszt. Az ország hat és háromnegyed millió hektár megművelhető földjéből mintegy négy és félmillió hektár a muzulmán kisgazdáké, míg a többi európai kézen van. Ez azt jelenti, hogy a lakosság túlnyomó többsége a föld kétharmadát birtokolja, míg egy parányi kisebbség a föld harmadát.

Mindez még nem is lenne olyan tragikus, ha ez a modern eszközökkel dolgozó, tökéletes kisebbség az algiri belső fogyasztásra termelné az élelmet. Az európai telepek azonban egyre fokozódó mértékben exportra dolgoznak. 1920 óta a szőlőültetvények területe (a muzulmánok nem isznak alkoholt) csaknem megduplázódott és természetesen főleg a gabonatermék rovására. Két évvel ezelőtt a börtörület közel 400.000 hektárt tett ki az ország legtermékenyebb vidékein.

A gyors tempóban szaporodó lakoságnak egyre kevesebb az énnivalója. A statisztika azt mutatja, hogy 1871-ben minden lakosra kb. két és fél mázsa helyi gabonatermék esett; 1900-ban két mázsa; 1940-ben csak egy és negyed mázsa. — A francia közgazdasági tanács múlt év júniusi ülésén közölték, hogy az algiri mezőgazdasági munkások közül 800 ezer állandó, vagy részleges munkanélküli. Edgár Faure szeptemberben közölte, hogy egy és félmillió algiri polgár kizárólag abból a pénzből él, amelyet Franciaországban dolgozó hozzátartozóik küldenek haza, ami azt jelenti, hogy minden Franciaországban élő algiri munkás átlag három és fél hozzátartozóját tartja el odahaza. Bár tagadhatatlan, hogy Algir sok tekintetben sokat köszönhet Franciaországnak, lakosságának túlnyomó többsége elképzelhetetlen nyomorban él.

Ez az elégedetlenség azonban nem sokat számítana jó vezetők nélkül. Technikai szempontból elmondható, hogy a lázadók vezérkara ezideig kitűnően állta meg helyét. Ez a vezérkar tulajdonképpen jólképzett, szökevény altisztekből áll, akik azonban igazi vezéri kvalitásokkal rendelkeznek. Ilyen például Mohamed Ben Bella,

vezetője, a francia hadsereg sokszorosan kitüntetett volt szakaszvezetője, keménykötésű, vad nacionalista patrióta, aki feltétlen engedelmisséget és tiszteletet parancsol. A sikeres gerillaháború legfontosabb tényezője: a harc kedve, a magas morál, amely sokkal jobb a felkelők oldalán, mint a francia szárazföldi csapatoknál. Ennek csallhatatlan jele, hogy a francia hadseregben szolgáló bennszülött algiriak tömegesen szöknék át a felkelők oldalára.

De ami a politikai mezőnyt illeti, a lázadó vezérek eddig nem sok kezdeményezői készséget árulnak el. Mindössze arra a nyilatkozatra szorítkoztak, hogy nem köntösek fegyverszünetet mindaddig, amíg a franciák ünnepélyesen meg nem ígrik Algir teljes függetlenségét. Igen érdekes az a paradox tünnet is, amely a felkelők

Malenkov Londonban

Az óvatos ember, mielőtt a vízbe ugrana, a hőmérsékletet lábujjával próbálja ki. Az elmúlt héten a lábujj szerepét Georgij Maximilianovics Malenkov szovjet ex-miniszterelnök töltötte be, aki megérkezett Londonba, hogy, mint Bulganin marsall és Chruscsev rövidesen esedékes látogatásának diplomáciai előfutárja, kipróbálja a brit vendéglátás hőmérsékletét.

Kifelé, Gregorij legújabb minőségében, mint Oroszország villamoságiügyi komisszárja jött, hogy megtekintse az angliai energiatelepeket, de látogatásának igazi célja nyilvánvaló lett, amikor a szovjet nagykövetség közölte, hogy Malenkov csak egy-két esetben fogja elkísérni szakértőit, akiket magával hozott Angliába, a programon szereplő számos tudományos tevékenységért. Ahelyett tehát, hogy az áramfejlesztő gépek felé hajolna a vidéki telepeken, Malenkov komisszár elhatározta, hogy Londonban marad, hogy néhány ezer voltnyi jóakarót fejlesztve megtörje a jeget és előkészítse a talajt főnökei számára.

Az ideges Scotland Yard minden tőle telhető elkövetett, hogy elszigetelje Malenkovot úgy a lelkes, mint az esetleg feligatott tömegtől, amely mindenütt várható volt, hogy szemügyre vegye Sztalin egykori csatlósát. Am Malenkov nyilván nem mutatott hajlandóságot a petrezselymet áruló, félszeg kislány szerepére. A londoni repülőtéren amint kiszállt a gépől, a széleskarimájú, szürke kalapot viselő komisszár, barátságosan intgetett és azonnal nyilvánvaló volt, hogy szimpátiát akar kelteni a tömegben. Hála a Yardnak, a tömeg nem volt sehol, de Malenkov feltalálta magát és melegen ráta meg a kezét a jelenlevő brit méltóságoknak és, egyáltalán nem sietve, a barátságos mosolyok egész sorozatát sugározta a távolálló fényképezők lenséjébe. És mikor végre nagynehezen elszántolták az orosz követség fényes, fekete kocsijának biztonságába, még kétszer kiugrott, hogy néhány észre nem vett kez megzorítson.

Ahogy keresztülvergődtek a városba vezető Great West Road-on, Malenkov kocsija elhúzott, egy hangszóróval felszerelt tender mellett, amely szüntelenül harsogott: „Mondja meg Bulganinnak és Chruscsevnek, hogy nem

intellektueljei soraiban nyilvánul meg: a francia kultúra iránti mély csodálat, amely azonban nem kisebbíti a nemzeti önállóságra való törekvésüket.

Mert téves lenne az a feltevés, hogy Franciaország Algir népe számára csupán a koloniális hatalmat jelképezi: Franciaország egyidejűleg egy széles kapu a nagyvilág, a haladás és a kultúra felé, melyek nélkül az önkormányzat üres frázis lenne csupán. A gyarmati nagyhatalmak közül Franciaország talán az egyetlen, mely az alárendelt népeknek nemcsak gyűlöletet, de szeretetet is kiérdemelt. Ez az oka annak, hogy a lázadók ismételtlen hangoztatják, nem Franciaország, a francia nép, vagy a kultúra ellen harcolnak, hanem a francia kolonizálus ellen; és, ha kivívják függetlenségüket — azt mondják — szívesen fogják fenntartani Franciaországgal a legmelegebb baráti kapcsolatokat.

A kérdés csupán, vajjon elég ügyesek lesznek-e a forradalom vezérei, hogy ezeket a komplikált érzéseket a gyakorlatban egy hathatós kompromisszumra fordítsák le, amikor a tárgyalások ideje elérkezik.

(The Economist)

látjuk őket szívesen. Nem akarunk vörös gyilkosokat ebben az országban! Nem tudni, hogy Georgij megértette-e a kellemetlen üzenetet, tény azonban, hogy jó hangulatát korántsem befolyásolta. Mikor kocsija megérkezett a londoni „Millionaire's Row” (Milliomosok Sora)-ban levő orosz követség elé, Malenkov még mindig mosolygott, megveregette az egyik követségi kiskerék arcát, aki a bejárat előtt várta, a másiknak a fejét simogatta meg, barátságosan intgetett és egy utolsó mosolyt célozva a fényképezőgépek felé, elűnt az épület belsejében.

A délután a szovjet energia-főnök, brit alakmásával, Lord Citrine-vel töltötte, a kivel fehér bor felett (egy szovjet szövegű ünnepélyesen kijelentette, hogy Malenkov nem iszik vodkát) ifjúkori élményeiről, majd Bobbie Burns; skót költőről beszélgettek. Kiderült, hogy Burns költeményeinek orosz kiadása éppen Malenkov zsebében volt. „Igen barátságos ember”, mondta később lord Citrine, „aki értékelni az angol kultúrát”.

Látogatásának második napján Malenkov, akinek kocsiját két motorkerékpáros rendőr és egy rádióautó gondosan követte, végighajtott a West Enden, hogy megtekintse a nevezetességeket. Ahogy London legforgalmasabb útkereszteződése, a Trafalgar tér felé közeledtek, a rendőrkíséret a megbeszélte terv szerint jobbra fordult, míg Malenkov ZIS-e, amelyet, hogy követte volna őket, az ellenkező irányba vágott át. Csikorogtak a fékek, mikor az őrség észrevette a trükköt és mire végül utolérték, ott volt Malenkov védetlenség, a hemzsegő londoni tömeg között. „Figyelmeztettek, hogy semmi körülmenyek között ne mulasszam el Nelson oszlopát”, — mondotta.

Az angol hatóságok úgy látják azért igyekeztek elszigetelni Malenkovot a tömegtől, mert el akarták kerülni, hogy a túl lelkes, mint a túl hívós fogadtatást. Amint a Brit Villamosági Hatóság Winsley-utcai székhelyének megtekintése után az elegáns orosz feltűnt a utcán, óriási tömeg gyűlt össze körülötte. A textilmunkások százai szorongtak a környező emeleti ablakokban, hogy egy futó pillanatra láthassák. Amint a nyájasan mosolygó Malenkov üdvözlésre emelte fel kezét, csak úgy vissz-

Habima-színház:

FAUST

Goethe Faustját a Habima színpadán úgy üdvözöltük, mint réglátott jóbarátot. Több mint egy évtizede lártuk utoljára különböző európai színpadokon s az emlékezős kellemes érzésével néztük újra végig.

Faust soha nem tartozott a népszerű színpadi darabokhoz. Mély filozófikus dikció, hosszú monológjai megnehezítik az átlagos néző számára a darab élvezetét. A képzetes néző viszont iskolában tanulta, vagy előre elolvasta a szöveget. De Faust „kötelező” volt a nagyobb színpadok repertoárjában és már csak azért is megnézték, mert ez hozzátartozott a

A XVI-ik század óta számos költő és drámaíró dolgozta fel az érdekes témát koruknak megfelelő filozófiai és vallási felfogásokban, köztük Christofer Marlowe és Lessing, de igazi modern drámát Goethe csinált belőle, hozzákötve Gretchen gyönyörű figuráját. Kora szel lenének megfelelően Goethe Faustot kiábrándult, szkeptikus intellektusnak állítja be, aki magas szellemi kultúrában hiába keresi a boldogságot és az élet célját. Beleegyezik tehát, hogy Mefisztó, a tagadás szelleme alacsonyabb régiókba vesesse az élet örömein át. Megfiatalítsa, az élvezeteket és

I. Becker (Mefisztó) és S. Finkel (Faust)

„klasszikus” neveléshez. Faust mint opera más-elbírálás alá esik, természetesen. Gounod zenéje könnyebbé, élvezetesebbé teszi a filozófikus témát.

Hogy az izraeli színházközönség zöme — értjük ezalatt azokat, akik most látják először Faustot — hogyan fogja értékelni és élvezni, azt csak a közeljövőben fogjuk megtudni. Minden bizonnyal szükséges és hasznos, hogy többé-kevésbé ismerjék előre a darab témáját.

Goethe a Faustban középkori legendát dolgozott fel. A legenda szerint a XVI-ik század elején élt valahol Közép-európában egy dr. Johann Faustus nevű egyén. Sokak szerint orvos és természetkutató volt, más verziók szerint vándor mágikus, szemfényvesztő, aki természetfölötti erőkkel rendelkezett és az ördöggel ömörölt. Az ördög végigvezette Faustot az élet minden látványosságán és titkos örömein, ellen-szolgáltatásul Faust lelkét kapta meg halála után.

hangzóttak a falak a tapstól és az éljenzéstől. „Olyan elegáns — mondta később egy varrónő — mint egy amerikai.” „Olyan, mint Charles Laughton, csak fiatalabb és jovialisabb.”

Malenkov fogadtatása tehát „Krus és Buldizi!” (vagy ahogy az angol sajtó legtöbbször rövidíti: K. és B.) látogatásának főpróbája volt, amelynek hőmérsékletét nemcsak az orosz vezérek és az angol rendőrség igyekeznek gondosan lemérni. Az elmúlt héten Bernard Griffin kardinális, Britannia legmagasabb katolikus preláusa. Anglia és Wales minden katolikus templomában felolvasott pástoelvében feizsoltotta az angol katolikusokat, hogy az oroszok látogatása alatt „viselkedjenek méltóságjeljesen”, ugyanakkor azonban szenteljenek egy napi imát a vasfüggöny mögött szenvedő és üldözött keresztények lelkiüdvéért.

(Time)

a hatalmon keresztül mutasson neki a boldogságot. A végén azonban, szintén a korszellemnek megfelelően, Goethe Faustjában Mefisztó nem győzedelmeskedik, nem kapja meg Faust lelkét.

A Habimában Faustot Simon Finkel játssza kitűnően azokban a részekben, ahol az életben csalódott koros intellektus elvenit még. Méltóságjeljes, lassú mozdulataiban, sima játékában és maszkiában mintha az öreg Goethe-t látnók megélevenedni. Ott azonban, ahol a megfiatalodott és szerelmes Faustot kell alakítania, Finkel játéka erőtlén és egyáltalában nem fiatalos.

I. Becker Mefisztója nagyon jó, eltekintve a helyenként patetikus és eltúlozott groteszk mozdulatoktól, különösen az elején. Becker hangja kellemes, mozdulatai kecsesek, könnyűek, a humoros részeket kihangsúlyozóan adja vissza. Ugylátszik, Mefisztó egyik legnagyobb szerepe lesz Beckernek.

Mirjam Zohár búbajos Gretchent alakít. Copfos székesége, szelid arca, takaros ruhája, egyszerű játéka, igen jól hat. Tragikus börtönjelentében is szép, komoly játékokat ad.

Tamara Robins vaszkos Mártája mulatságos. Igen jó Smuel Segal is, a félnék tanítvány szerepében, aki megszédíti a sátn pokoli rabszavasa.

Julius Gellner, a kitűnő angol rendező és a klasszikus darabok specialistája meggyőződéssel ellenére is rövidített Goethe hosszú monológjából. „Bármennyit is rövidíték egy darabban, az soha nem elég az izraeli közönségnek. Ami több két és fél óránál, azt már hosszúnak találják” — panaszoja.

Faust nehéz szövegét Ja-kov Cohen költő fordította héberre, ismert szakértelmével. Jozsef Carl és B. Kaduri díszletét összhangban vannak Gellner rendezésével. Az eredeti zenét Gary Bertini szerezte, a táncokat G. Krausz tanította be.

Dr. Marton Gizella

Fi

Pazar ünnepe osztozták ki E az amerikai 1955-ös „Oszkár” kiosztás vezető akadémia elnöke Seaton volt, aki a film elsősorban a nemzetközi együttműködésben. Az a tény, hogy Seaton —, hogy filmek európai országokban főleg meket, nemcsak előnyöket biztosítanak, de a kapcsolatokban is hatást bizonysított. A nemzeti filmek utóbbi időkben dési folyamaton keresztül és emiatt filmek is gyöbb mértékű meg az európai mint eddig. A „kár”-díjas művek dukciók is engának a jegy elbírására.

Az amerikai 1700 tagjának rint. Az év legjobb Marty, A legjobb sz Ernest Bor (Marty), A legjobb sz az olasz A (Rose Tatt), A legjobb t Jack Lem (berts), A legjobb t Jo Van Fl (Eden), A legjobb re Delbert M. A legjobb id a japán. Az amerikai további „Oszkár” jelezte a film elért kiváló ket is.

Ernest Borg sáról egybkér zöket írta a (Uj Kelet, 1955 „Ernest Bor ja Marty. Bo Marty jellem tudja, hogyan, magát a néző is szereti ezt embert. Mozd természetek ölü emociók, hétéen és me titódnak ki hogy szinte az mintha énelet fejezetét elev Martyban. Az akadémia nagy kár” a legkev ez az alakítá lehet.”

Paul Czinner Mozart „Don klasszikus ope Szeivel a fő 1954-es szalbur tók teljes -ját fogju ner színes film

A Columbia copyright-jogot Grace and the „The Prince as filmcímre. ügyes szójáték Monaco herce Kelyvel való ságára utal, a legnagyobb tá ményenek igé Metro-Goldwyn lat az esküvő ki Grace K filmjének bem Molnar Perent

A macik T.-A., sd Jernzsál Minden volt azonnal jele rokkantságt Csuirtóhón

Filmkockák

Pazar ünnepség keretében szentelték ki Hollywoodban az amerikai filmakadémia az "Oszkár"-jait. A díjazás vezérszónoka az akadémia elnöke, George Seaton volt, aki rámutatott a film elsorangú szerepére a nemzetközi megértés és együttműködés propagálásában. Az a tény, — mondotta Seaton —, hogy amerikai filmek európai és ázsiai országokban forgatnak filmváltozata, a "Caroussel" a másik pedig az "Oklahoma". Az utóbbi két produkció külön érdekessége, hogy a filmek zenéjét és szövegét Rodgers és Hammerstein írták és a Gordon MacRea — Shirley Jones duo játszotta bennük a főszerepet.

A "Négy toll" című híres Korda-produkciót "Vihar a Nilus felett" címmel újra forgatták. A Columbia filmvállalat 500 ezer dollárt és haszonrészesedést ajánlott fel Korda Zoltánnak, az elhunyt Korda Sándor öccsének és művészi munkatársának a film amerikai terjesztésének jogáért.

Az amerikai filmakadémia 1700 tagjának döntése szerint az év legjobb filmje: **Marty**, a legjobb színész: **Ernest Borgnine** (Marty), a legjobb színésznő: **az olasz Anna Magnani** (Rose Tattoo), a legjobb társszínész: **Jack Lemmon** (Mr. Roberts), a legjobb társszínésznő: **Jo Van Fleet** (East of Eden), a legjobb rendező: **Delbert Mann** (Marty), a legjobb idegen film: **a japán "Számuráj"**.

Az amerikai filmakadémia további "Oszkár"-okkal fémjelte a filmtechnikában elért kiváló teljesítményeket is.

Ernest Borgnine alakításáról egyébként a következőket írta a "Filmszemle" (Uj Kelet, 1955 október 26): "Ernest Borgnine alakítja Martyt Borgnine ismeri Marty jellemét és azt is tudja, hogyan értesse meg magát a nézővel, aki meg is szereti ezt a csupaszív embert. Mozdulatai olyan természetesekek és benne öltözök annyira értettek és meggyőzőek vetülnek ki mimikájában, hogy szinte az az érzésünk, mintha önéletrajzának egyik fejezetét elevenített meg Martyban. Az amerikai filmakadémia nagydíja, az "Oszkár" a legkevesebb, amivel ezt az alakítást jutalmazni lehet."

Faul Cinner filmre vitte Mozart "Don Giovanni"-t e klasszikus operáját Césaré Siéprival a főszerepben. Az 1954-es szeptemberi ünnepi játékca teljes "Don Giovanni"-ját fogjuk látni Cinner színes filmjében.

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

A Columbia filmvállalat copyright-jogot kért a "Her Grace and the Prince" és a "The Prince and His Grace" filmcímekre. A filmeknek ügyes szövegátírója Rainier III. Monaco hercegének Grace Kellyval való közeli házasságára utal, amely Európa legnagyobb társadalmi eseményeként ígérkezik. — A Metro-Goldwyn-Mayer vállalat az esküvő hetére tüzte ki Grace Kelly legújabb filmjének bemutatását, mely Molnár Péterre "A hatvány"

Sport

Az NE 16. fordulóját rendezik meg a labdarúgócsapatok részére holnap. A tavaszi félév eddig befejezett 4 fordulójában a csapatok erőviszonya annyira kiegyenlített volt, hogy hétol-hétre sorozatosan követék egymást a papírmát megátaló eredmények. A lista alapján leggyengébbnek vélt csapatok ismételten alaposan megszorították akár a legerősebb együttest is és már nem okozott nagyobb meglepetést, ha esetleg mindkét bajnok pontot megszerették ellene. A tavaszi forduló mérkőzéseiben a Hápoel Rámát Gán (összesen 11. helyen végzett) és a Hápoel Tel-Aviv (összesen a negyedik volt) gyűjtötték a legtöbb pontot, 6-6 pont jutott mindkettőnek; utának a két haifai csapat bizonyult a legeredményesebbnek, 5-5 szerzett ponttal. A legkisebb sikerrel a Makkabi Jaffa, Makkabi Rechovot és a Makkabi Petach Tikva eddigi tavaszi szereplése járt; ezek a négy mérkőzésből mindössze 2-2 pontot szaporítottak őszi pontszámukkal. A legfeljebb a petach-tikvai Makkabi visszacsúszott, hiszen ez a csapat fordult elsőként a tavaszi félév előtt, míg jelenleg a negyedik helyre esett vissza.

A hónap mérkőzései közül a legnagyobb küzdelem kétségtelenül a "kiesési derbi" várható, ahol a Makkabi Rechovot és Hápoel Kfar Szabá játszanak egymás ellen és igyekeznek az utolsó helyezett ketes kieséséig szabadulni. Ugyanakkor a kiesés veszélye fenyegeti a Makkabi Jaffát is, amelyek a Makkabi Tel-Aviv ellen kell megküzdenie a pontszerzést. Adóz viadala fog sor kerülni Haifán, ahol a helyi Makkabi kívánja emelkedő formáját igazolni a bajnokságban vezető Hápoel Tel-Aviv ellen. De a többi mérkőzés is sok izgalmat és mindenekelőtt heves küzdelemet ígér, hiszen már csak kevés mérkőzés nyújt alkalmat a bajnokság befejezéséig a jobb helyezést elérésére.

Az NE mérkőzéseit (elől a pályaválasztó): Makkabi Haifa — Hápoel Tel-Aviv, Betár Tel-Aviv — Hápoel Petach-Tikva, Makkabi Rechovot — Hápoel Kfar Szabá, Makkabi Jaffa — Makkabi Tel-Aviv, Makkabi Natanja — Hápoel Haifa, Makkabi Petach-Tikva — Hápoel Rámát-Gán.

Az I. osztályu bajnokság mérkőzései: Hápoel Tel-Aviv — Makkabi Rámát-Gán, Hápoel Balfuria — Hápoel Kirját Cháim, Hápoel Chedera — Hápoel Rechovot, Hápoel Jeruzsálem — Hápoel Náharia, — Ahává Noerit — Hápoel Máchana Jehuda, Hápoel Ráánáná — Betár Jeruzsálem.

A II. és III. osztályban, valamint az ifjúsági bajnokságban is teljes forduló játszanak holnap. A kosárlabda-kupa döntő mérkőzését ma, péntek este 8 órakor játssza a tel-avivi Makkabi kosárlabdapályán a Makkabi Tel-Aviv és Hápoel Tel-Aviv. Az osztályozó mérkőzések második fordulójában szombat délután 3 órakor játszik Kfar Motzkinban a helyi Makkabi a Brit Makkabi Atid saját pályáján szombaton délután 10.30-kor a Makkabi Haifával.

Petach-Tikván a pérszahi Sport hét egyes versenyt rendez a Makkabi, Kosárlabda, ping-pong, kézilabda, kerékpár, röplabda, céllövés, atlétika és labdarúgó mérkőzés szerepeinek a gazdag programján.

Az országos nemzetközi teniszverseny Tel-Avivban nagy érdeklődés mellett halad a döntők felé. A közönség mind nagyobb számban gyűl egybe, amit megkönnyít a rendezőségnek az az intézkedés, hogy a hadsereg tagjai, diákok, valamint igazolt sportolók szabadon léphetnek be a nézőterre e hét folyamán.

A Jom-Hádémaút kézilabda versenyzői első fordulóját holnap rendezik. A korsóított mérkőzések: Tel-Aviv — Petach Tikva, Rechovot A-csapat — Haifa, Rechovot B-csapat — Rison. A mérkőzéseket a városi válogatottak játsszák egymás ellen.

Az országos nemzetközi teniszverseny Tel-Avivban nagy érdeklődés mellett halad a döntők felé. A közönség mind nagyobb számban gyűl egybe, amit megkönnyít a rendezőségnek az az intézkedés, hogy a hadsereg tagjai, diákok, valamint igazolt sportolók szabadon léphetnek be a nézőterre e hét folyamán.

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAER! KOZMETIKA - PEDIKUR 87. Eckmann mellett.

ADÁS - VÉTEL
SINGER VARROGEPET VESZELAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Buszstraz-u. 12., tel. 82563.

MOTORKEREKPAR ELADÓ. Megtekinthető szombaton is. Haifa, Bat-Galim, rech. Hátchélet 35.

NATANJA KÖZPONTJÁBAN URI-ÉS NÖI-FODRASZAT, családi ügy miatt átadó, esetleg lakással. — Cim: Uj Kelet, Natanja, Rav Kuk 12. sz.

ARANYAT, EZÜSTÖT, PORCELANT, szervizeket Wallerstein vásárol, Tel Aviv, Allenby 90. II.

Könyvek - Könyvtárak
JÓ ES UJ KÖNYVEI olvasni a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtárból, Tel-Aviv, Allenby 84, utcaon, Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

LAKAS-BERLET
LAKAS, OZLETHELYISEG a közismert "Express" iroda utján, Tel Aviv, Merkáz Báál Meláchá 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LARASAT, OZLETHELYISEGEI berbeadjuk, eladjuk gyorsan, Forduljon bizalommal a "Hámekásér" irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláchá-utca 12. Telefon: 4923. (10-1, 4-7-ig.)

LAKASOKAT, OZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérebe ad a közismert Ringel-iroda, Nachlat Benjamín utca 39. Telefon 5713.

Különbejárható, bútorozott ALBERLETI SZOBA, kimondottan alkalmas két lánykának. Válaszokat: "Válalios" jellegre, Tel-Aviv, P.O.E. 4227.

SZEP, KETSZOBAS, összkomfortos lakás átadó. Ugyanott modern bútorok. Telefonálni Vülnek, 62446., Jeruzsálem.

OKTATÁS
UJ KURZUSOK kezdődnek az ünnepek után! Mérték és konfekció. Uj párisi és amerikai módszer

LEONORE
VARTÓ-ÉS SZABÁSZISKOLA, T.-A., Siemo Hámekoh 72. (Allatkerünl) Beiratkozás: 9-12, 4-6.

KERESESEK
108/91-es tábori munkásokkal rendelkező keresőszolgálatot keresek. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

ENGERAU-MAUTHAUSER, GUNSMERCHEN velt hárszabókat keresek kölcsönre igazolás végett. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

INDIG DAVIDOT, Tel-Aviv (Marnevia), kérik a Rosenbergtől, kérek kereset felélt talán lazarabb. Mose Rosenbergtől, Kfar Szatane, Rechov R. T. 1.

ALLAS FOGLALKOZAS
OZLETETEKET, hávezetéseket, metapleteket keresek, kézzel: Eran David, Álladóvető, T.-A., Ben Jehuda 218, 10-12, 4-6-ig.

ÜNTE HAZVEZETENOT keresek szombaton, 6 szatolvasó késer hárszabókat. Tel-Aviv, Allenby 30., Gial-Itus.

DYGES LANYOKAT keresek ipari munkára felvételre: Balogh, Tel-Aviv, Herberti Szamuel utca 66., Tengerpart.

Forrás és ügyfelekben GYAKORLÓTT FERTŐZŐKÉRT keresek "Lupoval" jellegre a kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAER! KOZMETIKA - PEDIKUR 87. Eckmann mellett.

ADÁS - VÉTEL
SINGER VARROGEPET VESZELAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Buszstraz-u. 12., tel. 82563.

MOTORKEREKPAR ELADÓ. Megtekinthető szombaton is. Haifa, Bat-Galim, rech. Hátchélet 35.

NATANJA KÖZPONTJÁBAN URI-ÉS NÖI-FODRASZAT, családi ügy miatt átadó, esetleg lakással. — Cim: Uj Kelet, Natanja, Rav Kuk 12. sz.

ARANYAT, EZÜSTÖT, PORCELANT, szervizeket Wallerstein vásárol, Tel Aviv, Allenby 90. II.

Könyvek - Könyvtárak
JÓ ES UJ KÖNYVEI olvasni a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtárból, Tel-Aviv, Allenby 84, utcaon, Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

LAKAS-BERLET
LAKAS, OZLETHELYISEG a közismert "Express" iroda utján, Tel Aviv, Merkáz Báál Meláchá 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LARASAT, OZLETHELYISEGEI berbeadjuk, eladjuk gyorsan, Forduljon bizalommal a "Hámekásér" irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláchá-utca 12. Telefon: 4923. (10-1, 4-7-ig.)

LAKASOKAT, OZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérebe ad a közismert Ringel-iroda, Nachlat Benjamín utca 39. Telefon 5713.

Különbejárható, bútorozott ALBERLETI SZOBA, kimondottan alkalmas két lánykának. Válaszokat: "Válalios" jellegre, Tel-Aviv, P.O.E. 4227.

SZEP, KETSZOBAS, összkomfortos lakás átadó. Ugyanott modern bútorok. Telefonálni Vülnek, 62446., Jeruzsálem.

OKTATÁS
UJ KURZUSOK kezdődnek az ünnepek után! Mérték és konfekció. Uj párisi és amerikai módszer

LEONORE
VARTÓ-ÉS SZABÁSZISKOLA, T.-A., Siemo Hámekoh 72. (Allatkerünl) Beiratkozás: 9-12, 4-6.

KERESESEK
108/91-es tábori munkásokkal rendelkező keresőszolgálatot keresek. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

ENGERAU-MAUTHAUSER, GUNSMERCHEN velt hárszabókat keresek kölcsönre igazolás végett. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

INDIG DAVIDOT, Tel-Aviv (Marnevia), kérik a Rosenbergtől, kérek kereset felélt talán lazarabb. Mose Rosenbergtől, Kfar Szatane, Rechov R. T. 1.

ALLAS FOGLALKOZAS
OZLETETEKET, hávezetéseket, metapleteket keresek, kézzel: Eran David, Álladóvető, T.-A., Ben Jehuda 218, 10-12, 4-6-ig.

ÜNTE HAZVEZETENOT keresek szombaton, 6 szatolvasó késer hárszabókat. Tel-Aviv, Allenby 30., Gial-Itus.

DYGES LANYOKAT keresek ipari munkára felvételre: Balogh, Tel-Aviv, Herberti Szamuel utca 66., Tengerpart.

Forrás és ügyfelekben GYAKORLÓTT FERTŐZŐKÉRT keresek "Lupoval" jellegre a kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAER! KOZMETIKA - PEDIKUR 87. Eckmann mellett.

ADÁS - VÉTEL
SINGER VARROGEPET VESZELAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Buszstraz-u. 12., tel. 82563.

MOTORKEREKPAR ELADÓ. Megtekinthető szombaton is. Haifa, Bat-Galim, rech. Hátchélet 35.

NATANJA KÖZPONTJÁBAN URI-ÉS NÖI-FODRASZAT, családi ügy miatt átadó, esetleg lakással. — Cim: Uj Kelet, Natanja, Rav Kuk 12. sz.

ARANYAT, EZÜSTÖT, PORCELANT, szervizeket Wallerstein vásárol, Tel Aviv, Allenby 90. II.

Könyvek - Könyvtárak
JÓ ES UJ KÖNYVEI olvasni a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtárból, Tel-Aviv, Allenby 84, utcaon, Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

LAKAS-BERLET
LAKAS, OZLETHELYISEG a közismert "Express" iroda utján, Tel Aviv, Merkáz Báál Meláchá 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LARASAT, OZLETHELYISEGEI berbeadjuk, eladjuk gyorsan, Forduljon bizalommal a "Hámekásér" irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláchá-utca 12. Telefon: 4923. (10-1, 4-7-ig.)

LAKASOKAT, OZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérebe ad a közismert Ringel-iroda, Nachlat Benjamín utca 39. Telefon 5713.

Különbejárható, bútorozott ALBERLETI SZOBA, kimondottan alkalmas két lánykának. Válaszokat: "Válalios" jellegre, Tel-Aviv, P.O.E. 4227.

SZEP, KETSZOBAS, összkomfortos lakás átadó. Ugyanott modern bútorok. Telefonálni Vülnek, 62446., Jeruzsálem.

OKTATÁS
UJ KURZUSOK kezdődnek az ünnepek után! Mérték és konfekció. Uj párisi és amerikai módszer

LEONORE
VARTÓ-ÉS SZABÁSZISKOLA, T.-A., Siemo Hámekoh 72. (Allatkerünl) Beiratkozás: 9-12, 4-6.

KERESESEK
108/91-es tábori munkásokkal rendelkező keresőszolgálatot keresek. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

ENGERAU-MAUTHAUSER, GUNSMERCHEN velt hárszabókat keresek kölcsönre igazolás végett. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

INDIG DAVIDOT, Tel-Aviv (Marnevia), kérik a Rosenbergtől, kérek kereset felélt talán lazarabb. Mose Rosenbergtől, Kfar Szatane, Rechov R. T. 1.

ALLAS FOGLALKOZAS
OZLETETEKET, hávezetéseket, metapleteket keresek, kézzel: Eran David, Álladóvető, T.-A., Ben Jehuda 218, 10-12, 4-6-ig.

ÜNTE HAZVEZETENOT keresek szombaton, 6 szatolvasó késer hárszabókat. Tel-Aviv, Allenby 30., Gial-Itus.

DYGES LANYOKAT keresek ipari munkára felvételre: Balogh, Tel-Aviv, Herberti Szamuel utca 66., Tengerpart.

Forrás és ügyfelekben GYAKORLÓTT FERTŐZŐKÉRT keresek "Lupoval" jellegre a kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAER! KOZMETIKA - PEDIKUR 87. Eckmann mellett.

ADÁS - VÉTEL
SINGER VARROGEPET VESZELAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Buszstraz-u. 12., tel. 82563.

MOTORKEREKPAR ELADÓ. Megtekinthető szombaton is. Haifa, Bat-Galim, rech. Hátchélet 35.

NATANJA KÖZPONTJÁBAN URI-ÉS NÖI-FODRASZAT, családi ügy miatt átadó, esetleg lakással. — Cim: Uj Kelet, Natanja, Rav Kuk 12. sz.

ARANYAT, EZÜSTÖT, PORCELANT, szervizeket Wallerstein vásárol, Tel Aviv, Allenby 90. II.

Könyvek - Könyvtárak
JÓ ES UJ KÖNYVEI olvasni a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtárból, Tel-Aviv, Allenby 84, utcaon, Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

LAKAS-BERLET
LAKAS, OZLETHELYISEG a közismert "Express" iroda utján, Tel Aviv, Merkáz Báál Meláchá 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LARASAT, OZLETHELYISEGEI berbeadjuk, eladjuk gyorsan, Forduljon bizalommal a "Hámekásér" irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláchá-utca 12. Telefon: 4923. (10-1, 4-7-ig.)

LAKASOKAT, OZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérebe ad a közismert Ringel-iroda, Nachlat Benjamín utca 39. Telefon 5713.

Különbejárható, bútorozott ALBERLETI SZOBA, kimondottan alkalmas két lánykának. Válaszokat: "Válalios" jellegre, Tel-Aviv, P.O.E. 4227.

SZEP, KETSZOBAS, összkomfortos lakás átadó. Ugyanott modern bútorok. Telefonálni Vülnek, 62446., Jeruzsálem.

OKTATÁS
UJ KURZUSOK kezdődnek az ünnepek után! Mérték és konfekció. Uj párisi és amerikai módszer

LEONORE
VARTÓ-ÉS SZABÁSZISKOLA, T.-A., Siemo Hámekoh 72. (Allatkerünl) Beiratkozás: 9-12, 4-6.

KERESESEK
108/91-es tábori munkásokkal rendelkező keresőszolgálatot keresek. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

ENGERAU-MAUTHAUSER, GUNSMERCHEN velt hárszabókat keresek kölcsönre igazolás végett. Wiedler Bernát, Kfar Jeruzsálem, Doár Ná Negev.

INDIG DAVIDOT, Tel-Aviv (Marnevia), kérik a Rosenbergtől, kérek kereset felélt talán lazarabb. Mose Rosenbergtől, Kfar Szatane, Rechov R. T. 1.

ALLAS FOGLALKOZAS
OZLETETEKET, hávezetéseket, metapleteket keresek, kézzel: Eran David, Álladóvető, T.-A., Ben Jehuda 218, 10-12, 4-6-ig.

ÜNTE HAZVEZETENOT keresek szombaton, 6 szatolvasó késer hárszabókat. Tel-Aviv, Allenby 30., Gial-Itus.

DYGES LANYOKAT keresek ipari munkára felvételre: Balogh, Tel-Aviv, Herberti Szamuel utca 66., Tengerpart.

Forrás és ügyfelekben GYAKORLÓTT FERTŐZŐKÉRT keresek "Lupoval" jellegre a kiadóban.

Haifán jégeső verte el a virágnap megnyitását

Az egész országban téli időjárás állott be az utolsó 36 órában

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). — Vihar és jégeső verte szét tegnap délután az ötödik „Haifai virágnap” megnyitóját. A virágnapra összegyűlt több, mint ezerfőnyi közönséget. Az időjárás egész nap esős volt és csak délután fél 6-kor derült ki egy félóra, nyilván, hogy lehetővé tegye az ünnepi beszédek megtartását.

Amerika is részt vesz

Abu Chusi polgármester megnyitóját követően Leonard Cowles, az Egyesült Államok haifai konzulja örömeinek adott kifejezést, hogy Amerika először vehet részt Izrael virágnapján. Az amerikaiak repülőgépen friss rózsák, kamélia, gladiola, orchidea, krizantém- és orgonaféléket küldtek.

Hollandiából több, mint 300-féle orgona, tulipán, szegfű, gladiola és virághagyma jött. N. Uriel haifai holland konzul üdvözlőbeszédében elmondta, hogy 1955 folyamán Hollandia 20 ezer holdnyi területen 55 millió dollár értékű virágot exportált és felszólította Izraelt, hogy kövesse példáját.

Varakozáson felüli érdeklődés

Az impozáns kiállítás méretei, amelyet Haifa városa a földművelésügyi minisztériummal karöltve rendezett, minden előző felülmúlt. Száz és száz szebbnél-szebb izraeli ujdonság és külföldről átlantált virág és növénykülönlegesség pompázik a sátrak alatt.

A kiállítás iránt ország-szerte és varakozáson felüli érdeklődés nyilvánult meg. A kibucokon, mosávoikon és hívatások virágtermelőkön kívül amatőrök százai, a Náaszijahu-büntetőtábor foglyai, a rechovoti mezőgazdasági kísérleti állomás és az idén először a kfár gálmi Tichon kertésziskola növendékei is részt vesznek benne.

A rossz időjárás miatt a virágvásár az első este gyengén sikerült.

Az új Agrária-cég vizi-kultúrája, amelyben minden virág és növény megterem, feltűnést keltett. A kiállítás keretében a haifai amatőr festőművészek csend

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

TEL-AVIV
A telavivi HOH hébertanfolyamán Gross Eliezer tanár vezetésével április 4-én megkezdődik a nyári szemeszter.

Uj kurzusok vannak naponta kezdők, valamint haladók részére. Továbbképző kurzus hetenként egyszer, újságolvasás és helyesírási gyakorlat, könnyen elsajátítható módszerrel. Beiratkozás a Hásáché-u. 2. sz. a. iskolában naponta 6-9 óráig Gross tanárnál (hétfőn kivételesen 7-9-ig).

A jogügyi tanácsadást igénylők figyelmébe felhívjuk, hogy jogügyi tanácsadásra beutalást minden nap (péntek kivételével) kizárólag a délelőtti hivatalos órák alatt (10-1-ig) kaphatnak. Tagok és új ölekre díjmentes.

A telavivi HOH szociális osztálya hetenként egyszer tart fogadóórát, minden szerdán délelőtti 12-1 óráig (Lilienblum 33).

A telavivi HOH orvosi tanácsadórája hetenként egyszer minden kedden délelőtti 11.30-12.30 óráig, iradáhelyiségünkben, Lilienblum 33. sz. alatt van.

Kedvezményes nyaralási akció a telavivi HOH útján
A telavivi HOH vezetősége megadta a náhariai Tutti Lövi pénzióval, amelynek értelmében a HOH-tagok az elő- és utószobában 20 százalék, a főszobában pedig 10 százalék kedvezményben részesülnek.

Kedvezményre jogosító utaváltások a HOH iróházában (Lilienblum 33.) szerzethetők be. A pénzügyi marcius 15-én nyílt meg. Uj vezetés mellett, kitűnő magyar konyha.

*
CHOLON
A choloni HOH keltőszáma jelentésében, IVRIT kurzust indít kezdők és haladók számára. Érdeklődők jelentkezzenek Turikávéházban, Sokolov-u.

életeteket mutattak be a városi múzeumban.

Zivataros esők ország-szerte

Az elmúlt 36 órában egyébként zivataros esők voltak az egész országban. Jeruzsálemben 21 milliméter csapadék esett és a higgany 7 fokra szállt le. Az Émekeben 17, a délvídeken 12 milliméter eső esett. A mezőgazdák nem annyira a szokatlanul hideg időjárásnak, mint a bő esőzésnek örvendenek.

Jeruzsálem óslakosai azt mondják, hogy ilyen hideg pészachra nem emlékeznek. A fővárosban tegnap egész

London hamis jelentést küldött kairói nagykövetének

az egyiptomi rádió uszításairól

— állítja az Al Akbar című lap

Kairó, (Reuter). — Az Al Akbar című lap szerint a kairói rádió sosem sugározta azokat a közvetítéseket amelyek miatt az angolok tiltakoztak az egyiptomi kormánytól. A lap diplomáciai szerkesztője azt állítja, hogy az angol külügyminisztérium meghamisított tartalmú uszításokat küldött Anglia kairói nagykövetének, hogy ezzel alátámassza a tiltako-

ABA EVEN KEDDEN BESZÉL A BIZTONSÁGI TANÁCSBAN

Az arabok váratlanul megértést mutatnak Hammarskjöld közelgő útja iránt

New-York (Reuter és STA). Valószínűnek látszik, hogy Dag Hammarskjöld, az UNO főtitkára rövidesen elindulhat a Közelkeletre, hogy vizsgálatot tartson Izrael és az arab államok határain. A Biztonsági Tanács néhány tagja magánbeszélésben azt hangoztatta, hogy Egyiptom és Szíria „mérsekelt álláspontja” lehetővé teszi a Biztonsági Tanácsnak, hogy keddi ülésén jóváhagyja az amerikai határozati javaslatot.

A hét elején még azt hitték, hogy Szíria a legeszebbellenzi Hammarskjöld kiküldetésének tervét, Achmed Sukeiri szíriai megbízott azonban, aki repülőgépen az ülés napján érkezett meg New-Yorkba, felszólalásával eloszlatta azt a gyanút, hogy az arabok a végsőkig küzdeni fognak Hammarskjöld kiküldetésének ellen. „Szíria — mondotta — nem érzi magát bűnösnek, tehát nincs is mitől tartania a vizsgálat miatt, különösképpen, ha azt Hammarskjöld főtitkár folytatja, akit a szíriaiak tisztelnek. Hozzájárulunk a vizsgálat megtartásához, ha az mentes lesz minden ködösítéstől”.

Az egyiptomi delegátus az egyik felszólalásában kijelentette, hogy Egyiptom mindig hajlandó együttműködni az UNO főtitkárával és tárgyalni vele a feszültség enyhítéséről.

Henry Cabot Lodge amerikai delegátus viszont megnyugtatta az arabokat, hogy nem kell tartaniuk attól, mintha az amerikai javaslatnak „rejtett céljai” volnának. Az UNO-főtitkár küldetésének — mondotta — egyetlen célja az, hogy megakadályozza a háború kitörését az arab államok és Izrael között. Az amerikai fődelegátus megígérte, hogy hajlandó lesz részletes választ adni a hozzáintézett kérdésekre az „egyéb akciókról” amelyeket az amerikai javaslat indítványoz.

A keddi ülésen egyébként

— Végzetes vonatosszerű közös Svédországban. Stockholm-ból jelentik: Egy motorosvonat és egy tehervonat ütközött. A szerencsétlenségnek 14 halottja és 10 sebesültje van.

nap teljes időjárás uralkodott. A reggeli órákban az esőt hideg szelek kísérték. Az esti órákban Jeruzsálemben, a város alacsonyán fekvő részeiben árvizek voltak. A kihívott tüzoltók kiszivattyúzták a vizet a házakból. A lakók evakuálására nem került sor.

Askálon vidékén és a Negev északi részében csütörtökön egész nap szüntelenül esett az eső. A nagy esőzések komoly forgalmi zavarokat okoztak.

A meteorológiai intézet jelentése szerint péntek délután az idő ki fog tisztulni. Délután szórvaányos esőkre lehet számítani.

zást. Amikor az angol nagykövet ismertette a panaszt Nasser ezredes előtt, megmagyarázták neki, hogy a rádióadások a Perzsa öböl körzetének szóták és bár önállóságot és önkormányzatot követelt az ottani arab ságnak, nem tartalmazott uszítást gyilkosságra és vérontásra. Nasser mint valótlankokat, visszautasította a vádakat — írja a lap.

mint soros elnök Henry Cabot Lodge fog elnökölni. Artur Liveran izraeli delegátus csak annyit közölt, hogy Aba Even sajnálatára nem lehet jelen az ülésen és fenntartja magának a jogot, hogy kedden szólaljon fel a kérdésben.

Fogolycsere Szíria és Izrael között

(Folyt. az 1. oldalról)

felszólította a foglyokat, hogy szolgáltatassák vissza a felszerelést, amit Izraelben kaptak. Ezután felsorakoztatták őket és egyenként a táborparancsnok irodájába vonultak. Itt munkájuk fejében megkapták járandóságukat és nyilatkozatot írtak alá, amely szerint semmi követelésük nincs az izraeli hatóságokkal szemben.

A foglyok csak ekkor tudták meg, hogy visszaszolgáltatják őket Szíriának. Fél 11 órakor Ros Pinán az izraeli hatóságok újra számbavették a foglyokat és 11 órakor már a Bnot Jákov hidnál voltak.

Robbanás és hatalmas tüzvész egy philadelphiai gabonaraktárban

Philadelphia (Reuter). — Philadelphia városát szerdán éjjel hatalmas robbanás reszkettette meg, amely egy hatalmas gabonaraktárban történt és attól tartanak, hogy a szerencsétlenségnek sok áldozata van. A legutolsó rendőrségi jelentés szerint egy ember meghalt, kettő eltűnt, négy súlyosan megsebesült és ezenkívül sok járókelőt elszenvedélyben kellett részesíteni.

Nuri Szaid aggódik a Szovjetunió behatolása miatt

Bagdad, (Reuter). — Nuri Szaid, Irák miniszterelnöke a szenátusban beszédet tartott, amelyben azt hangoztatta, hogy az izraeli fenyegetés kényszerítette Egyiptomot szovjet fegyvervásárlására, Iráknak azonban aggódalmi vannak, hogy ezáltal a Szovjetunió behatározhat a Közelkeletre. Nuri Szaid rendkívül hevesen támadta „az izraeli terjeszkedési és támadóterveket”, amelyek a Közelke-

Egy beszivárgó meghalt és négy megsebesült a gázai sáv mentén

Nir Jiccháknál egyiptomi aknát tettek ártalmatlanná

Kiszufim és Nir Jiccháknál körzetében szerda délután két összetűzés volt, amelynek során egy beszivárgó arabot megölték és négyet megsebesítettek. A határ túloldalán, lévő egyiptomi erők megtámadták a beszivárgókkal összeütköző izraeli járőröket, akik visszavonták a tüzet.

A két incidensről a hadsereg szóvivője a következő közleményeket adta ki:

Szerdán délután mintegy tíz egyiptomi beszivárgó hatolt be izraeli területre és hatalmas nyájukat ráhajtották a kiszufimi körzetben lévő mezőkre. Amikor egy izraeli járőr közeledett a helyhez, egyiptomi hadállásból géppuskatűz nyitottak rá. A járőr viszonzta a tüzet. A lövöldözés során az egyik beszivárgót megölték és egy másik megsebesült. A többi beszivárgó magával vonszolta a sebesültet és nyájukkal együtt elmenekültek a fegyverszüneti határvonal túloldalára. Izraeli oldalon nem volt sebesülés.

A másik incidensről kiadott hivatalos jelentés szerint szerdán délután hat egyiptomi beszivárgó behatolt izraeli területre és ráhajtották nyáját a nir-jiccháki földekre. Az időközben odaérkezett izraeli járőr egyiptomi hadállásból géppuskatűzzel támadták meg. A tíz percig tartó lövöldözés során három beszivárgót lövések érték. Társaik a határvonal túloldalára cipelték a sebesülteket. Egy arab gyermeket, aki a beszivárgókkal volt, elfogtak. Haderőinket nem érte veszteség.

Szerdán egyébként Nir-Jiccháknál körzetében izraeli területen egyiptomi aknára bukkantak. A jármű ellen

szánt aknát rövid idővel előtt helyezték el.

Kairo (Reuter). — Arab katonai szóvivő tegnap közölte, hogy az izraeli hadsereg mozsárágyúkkal megtámadott egy egyiptomi hadállást Nicána körzetében. Az egyiptomi hadállás visszalépett és szembenálló felek mozsárágyútűzét zúdítottak egymásra. Ezután könnyűfegyverrel folyt a lövöldözés, de az izraeliek később újra mozsárágyúkat vetettek be a harcba, amely csak a déli órákban fejeződött be. Egyiptomnak nem voltak veszteségei — mondotta a szóvivő.

Tavaly 2341 család fő jelentkezett kivándorlásra

A távozók közül csak ötven hivatkoztak a feszült biztonsági helyzetre

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A Hiszdatrutnak a kivándorlás megakadályozásáról foglalkozó ügyosztálya tegnap jelentést adott ki, amely szerint az elmúlt évben 2341 család fő jelentkezett kivándorlásra, akikhez 4045 családtag tartozik. Ezek közül 694 családfő a Hiszdatrut tagja, ami 29,6 százaléknak felel meg. A 694 családfő közül a Hiszdatrut illetékes ügyosztálya csak 416 ügyével foglalkozott, de csak 13 családfőt sikerült eltéríteni a kivándorlás gondolatától.

A 416 családfő közül 251 a kivándorlás okaként a külföldön maradt rokonokkal való együttélési akarást jelezte meg, 31 családfő munkakörülményre, 15 pedig lakáshiányra való hiányozással akarja elhagyni az országot.

Érdekes, hogy mindössze öt családfő hivatkozott a feszült biztonsági helyzetre. Másik érdekes adat, hogy a

közéletben. A most 32 éves Ben-Jehuda, akinek felesége és két gyermeke van, néhány éve lezöldt, amikor arab átszivárgók jutottak el a helység határába, megsebesült. Később az egészségügyi minisztérium szolgálataiba lépett és a maláriaellenes küzdelem irányítója volt a Felső-Gálilban. Anyagi gondok miatt 1954 elején eladta lakását és családját Ajjelet Hásáchar kibucban helyezte el.

Ben-Jehuda különösen körülmények között került át szíriai területre. Rendes hivatali körútján, 1954 augusztus 15-én a határig ment autón. A Dán kibuc területén lévő Tel el-Kádínál, száz méterre a szíriai határtól bucsut vett a soffortól és azt mondta neki, hogy ha nem térne vissza, közölte eltűnését a feleségével. Három hónap múlva Slomo Ben-Jehuda megszökött a szíriai rádióban és arra hívta fel az izraeli zsidókat, hogy kövessék példáját és menjenek át szíriai területre.

Az UNO meglegedett
Burns tábornok az UNO megfigyelők vezérkari főnöke tegnap nyilatkozatot tett közre, amelynek meglegedésének adott kifejezést a Szíria és Izrael között lezajlott fogolycsere felett. Az UNO vezérkara nyilatkozatában közli, hogy a fogolycsere a Biztonsági Tanács határozatának megfelelően jött létre és a nyilatkozat külön megemlíti mindkét fél jóindulatát ebben az ügyben.

Joszéf Tekoa tanácsos külügyminisztériumi osztályvezető közölte a sajtó képviselőivel, hogy Izrael nem kérte Szíriától a szökevény izraeli állampolgárok visszaszolgáltatását. Hozzáfüzte, hogy az izraeli hatóságok kezében is vannak szíriai szökevények, akiket nem hajlandó kiszolgáltatni.

latinox
GYERMEKKOCSIGYAR
MINŐSÉGI VÉDEJEGYE
Főosztály:
Tel-Aviv, Hechálucim-u. 27.

VÉGRE!
ALACSONY ÁRON:
Fordítások és levelezés minden nyelven, kártyítás, körlevelek, Gestetner. • Oktatás.

„GRANDOFFICE”
TEL-AVIV,
HAR SZINAJ-U. 2., II. E.

E Tel-Aviv, 10
(אורי קלט)
מרת בשפה העברית
החברתית דוד שושן
ב-תלמי רח הנהג 11
XXXVIII. evfoly
Főszerkesztő: Dr.
A szerkesztést
SCHÖN DEZSO,
Chadas Ltd., Tel-A.
(v. Schlessinger) 1

New York, (S)
dák párisi tudósít
Mystere repülőgé
vatalos körökben
latkozni arról a
gü vadászgépek,
ta folyt, már el
szerint Franciaor
Mystere repülőgé

A párisi Le M
ban tegnap est
körökre hivatkoz
hírt, hogy a M
ket már elindított
ütökben átrepül
A lap szerint Me
pire gépek halad
mán és az ameri
ben úgy a gép
mint azok nemze
sen írták le.

Aba Even nag
eken felkereste
államtitkár, a k
térium közleke
nak vezetését.
riel Salomon
nok, a nagyköve
attaséja is elk
Event és ebből
keztetnek, hogy
szállítás kérdése
Ugy az izraeli n
mint az amerika
nisztérium meg
közelebbi felül
rói a megbeszél
hogy Aba Eve
Dulles kiügym
heti találkozás
teí sem került

A külügymini
vivője nem volt
laszolni arra a
jon Amerika el
rie Izrael
sükségleteit. A
bert Murphye
likánus párt öt
létszámát
sere utalt, ame
lamtitkár is ré

A képviselőc
vője a megbes
következő nyil
ki:

— A közleke
kal kéténdő bi
zódás kérdése
tunk és azt m
künk, hogy ez
ujból fontolóra
nyek arra m
most kristályos
ügyminisztériu
tikája a köz
fenntartására v
beszélések sor

— Az Izraeli
verszállítások
mindig gond
lás alatt van.
minisztérium
a hadügym
együttműködés
zák az Izrael
tott fegyverlis

— Ugy tud
Mystere-4 típ
sos gép rövid
Franciaország
ezenfelül tárg
nak Izrael és
államok közöt

Nyolc új ápolónő
Csütörtökön a jaffai Cáhálon (v. Dazsani) állami kórházban szerény szertartás keretében adták át a diplomát nyolc ápolónőnek, ak ielvégezte az egyéves szülésznői tanfolyamot. Dr. Siman egészségügyi államtitkár, aki átnyújtotta a diplomákat, elmondta, hogy a szülőanyag halálózási aránya ma kevesebb, mint egy ezrelék, ami annak tudható be, hogy nagy erőfeszítések árán sikerült meggyőzni minden szülőnőt, hogy gyermekét kórházban hozza világra.

A tanfolyam végzett növendékei a kórház helyett fogják betölteni a távolosi településeken. Az új ápolónők a következő helyeken fogják szolgálatot teljesíteni: Tira, Kirját Smone, Cfat, a skót szülészet Tibériás és Aszáf Hárofe-kórház, két ápolónő pedig a jaffai kórházban fog dolgozni.

Az egyik lány büszkén mondta el az ITIM munkatársának, hogy a tanfolyam ideje alatt több, mint 200 születésnél működött közre.

SZEMÉLYI HIREK
E. McFarland, a Fox filmgyár mérnöke néhányhetes tartózkodásra Izraelbe érkezett. Látogatása kapcsolatban van azzal az új televízió mozival, amelyet a Fox cég épít a Pinkszer utcán, a Dzengoff tér szomszédságában.
Reinald Paget, az angol alsóház munkaspárti képviselője a kormány vendégként tisznap látogatásra Izraelbe érkezett.
Efráim Ilin, a Kaiser-Frazer cég vezérigazgatója csütörtökön Burmába utazott. A luddi repülőtéren elmondta, hogy a gyár néhány próbaszállított autót már küldött Burmába és remény van rá, hogy rövidesen nagyobb megrendeléseket fognak kapni. A gyár javítóüzem és garázs akar felállítani Burmában, valamint átlandó raktár, amely pótkatrészekkel látja el az Izraelből szállított kocsikat.
V. Capers amerikai népszerű csütörtökön az országba érkezett. Capers asszony a Do-Re-Mi színház „Pénz... pénz... pénz...” című új darabjában fog lépni.

Felejtethet
SC
2. hó 3-án,
lecioni új
a rison-lec